ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

50 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ВТОРНИК | 9 ЯНУАРИ | 2018 ГОДИНА/27 | БРОЙ 5 (7854)

ПРОГНОЗА

Поскъпването на петрола ще повлече цените на горивата 5

КОМПРОМИС

Гърция склонна да приеме името Нова Македония 10

Разстреляха показно близък на Цветанов

Един от най-големите бизнесмени в млечния бранш у нас бе убит посред бял ден в София

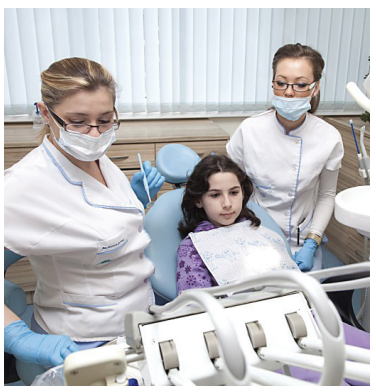
Бизнесменът Петър Христов, изключително близък до Цветан Цветанов и ГЕРБ, показно бе застрелян в София. До столичен мол вчера сутрин по него бяха изстреляни 8 куршума.

Христов е сред най-големите бизнесмени в млечния бранш и е от най-големите легални спонсори на ГЕРБ. Твърди се, че е представил на Цветанов важен информатор, разкрил "Наглите". През 2015 г. бившият шеф на антимафиотите във Велико Търново Орлин Тодоров получи присъда за изнасяне на класифицирана информация към него.

От МВР се застраховаха, че Христов имал добра репутация и няма данни да е получавал заплахи.

Късно вчера президентът Румен Радев привика вътрешния министър и главния секретар на МВР. 2

ПРОМЕНИ

МОН намалява бюджета за студентите медици 6

Ремонтираният бул. „Дондуков" отново с дупки 2

Треньор №1 на България остава да води Астана 23

Снимка БГНЕС

В първите дни от българското европредседателство един от знаковите спонсори на ГЕРБ Петър Христов бе разстрелян на оживено място в столицата. Все още няма официална версия за причините за демонстративното убийство

НЯКОЛКО ДУМИ

Ина МИХАЙЛОВА

ЪНДЪРГРАУНДЪТ БЪЛБУКА

Продължилото с години дезорганизиране на държавата вече стана опасно за самите управляващи. Преди официално европредседателството ни да е факт, девизът "Нито ден без труп!" буквално разстила кърваво червен килим за представителите на Брюксел. И докато главният Политик пои народа с триумфи край Босфора, тук, в държавата Му, главните Бизнесмени не сдържат апетитите си. Може и да е прав бившият МВР-шеф Емануил Йорданов, че зад шумните и показни убийства, на които сме свидетели в последния месец, обикновено стоят неуредени финансови отношения.

В куршумената тишина, вместо да рецитират целите на европредседателството, управляващите да обяснят какво става в задкулисието. Защо бълбука ъндърграундът? Какво се крие зад стрелбата по данъчния Иво Стаменов, за която МВР вече мълчи? Каква е истината за убийствата в Нови Искър и "самоубийството" на предварително обявения за убиец Росен Ангелов? Защо показно убиха човека на Цветан Цветанов, от когото тръгна сагата с "Наглите"?

Мафиотски само по почерк ли са изброените убийства? Или зад любовните афери, зад пируетите на МВР и прокуратурата стои неумел опит за прикриване на ужасното нещо, за което вече Европа не мълчи.

Стр. 7

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА ВТОРНИК 9 ЯНУАРИ 2018

Убиха показно приближен на Цветан Цветанов

Един от най-големите бизнесмени в млечния бранш у нас бе разстрелян посред бял ден в София

Бизнесменът Петър Христов, известен с близкото си приятелство с шефа на ПГ на ГЕРБ Цветан Цветанов, показно бе застрелян пред дома си в София. Покушението бе извършено вчера малко след 10 сутринта. 49-годишният мъж излизал от сграда близо до мола на столичния бул. "България", когато неизвестен започнал да стреля. Очевидец на инцидента е личният шофьор на Христов, който откарал шефа си във ВМА. Въпреки усилията на лекарите, бизнесменът починал от раните си около половин час по-късно.

По Христов е стреляно от строеж близо до офиса му. По него са изстреляни 8 куршума, като са го уцелили 4 - един в главата, другите в областта на гръдния кош.

49-годишният мъж е един от най-големите бизнесмени в българския млечен бранш. Освен с близкото си познанство с Цветанов, той е известен и като приятел на бившия шеф на ГДБОП Станимир Флоров. Роден е през 1968 г. в Силистра. Завършил е ССВУ "Георги Измирлиев" в Горна Оряховица, след което военния университет "Васил Левски" във Велико Търново, където се дипломира като инженер. Магистър по финанси в Стопанската академия "Д.А. Ценов", Свищов. Ръководи група компании, специализирани в различни бизнес сфери - строителство и инвестиции в недвижими имоти, хранително-вкусова промишленост, търговия, консултантски услуги и др. Член е на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България и на консултативния съвет към МРРБ при първото правителство на ГЕРБ.

52 са регистрациите на фирми, в чието управление Христов е участвал, сочи справка в ДАКСИ. Бизнесменът е едноличен собственик на строителната "Велико Търново хилс" ЕООД и на "Ай Би Пи мениджмънт" ЕООД, която се занимава с архитектурни и инженерни дейности и технически консултации. В охранителната "Дито" има 40% участие, държи половината от търговската "Болкан тръст интернешънъл". Смята се, че е свързан и с управлението на информационния сайт "Дартс нюз".

През 90-те години Христов е собственик на охранителната фирма "Дито" ООД, която подписва договор със "Захарни заводи" ЕООД в Горна Оряховица. Според договора предприятието се задължава да предоставя на фирмата цялата си дневна продукция. Официално едноличен собственик на свързваната с бизнесмена "Лактима" е "Пропъртис мениджмънт груп" ЕАД, регистрирана на дъщеря му Михаела. В Борда на директорите на "Лактима" влизат Валентин Милушев, Михаела Христова и Юлиян Николов.

Твърди се, че Христов печели най-много обществени поръчки във Велико Търново, където и живее.

Спонсор на ГЕРБ

През 2007 г. тогавашната фирма на Христов "Пи ейч финанс" ЕООД дарява на ГЕРБ 30 000 лв. за евроизборите, което представлява най-крупното дарение в кампанията на партията тогава.
През 2009 г. Росен Плевнелиев като регионален министър отива във Велико Търново да среже лентата за откриването на два блока, строени от Христов. През 2013 г. общинските организации на ГЕРБ във Велико Търново, Свищов и Златарица издигат кандидатурата на бизнесмена за депутат. Той обаче си прави отвод, защото щял да е по-полезен в реалната икономика.
През 2013 г. общинските съветници от БСП във Велико Търново сигнализираха за "златна" храна за забавачките в града. Изпълнител на поръчката, дадена от ГЕРБ, бе "Лактима". Освен с нагласените цени, тази поръчка се прочу с текста за доставка на тютюневи изделия за забавачките. Млечните продукти и месото в ОДЗ-та се доставят с 30% до 50% по-високи цени спрямо определените от борсовия индекс САПИ, който всеки месец задава средни пазарни стойности за храни на едро, предупредиха тогава търновци.

Обвързаности с групировки

"Един от най-тъмните периоди в биографията на Петър Христов е началото на 90-те години на миналия век. Тогава е бил представител на СИК в района на Търново. Смята се, че с подкрепата на разстреляния в Аруба Поли Пантев купува местното млекопреработвателно дружество "Сердика", сега известно като "Лактима". Целта е била през дружеството да се преправат голяма част от мръсните капитали на групировката, придобити от трафик на жени и дрога. Според запознати Христов също се занимавал с продажба на наркотици и контролирал проституцията в Търновския регион. Поради необходимост от чисти пари е изтеглил заеми от различни банки, като за гарант по кредитите ползвал дружеството "Лактима", пише за него вестник "Монитор" през 2010 г.

Вътрешен човек за разплитането на „Наглите"

Само преди няколко месеца бившият главен секретар на МВР Калин Георгиев индиректно посочи Христов като човека, допринесъл най-много за разкриването на т.нар. банда за отвличания "Наглите". "МВР получи информация благодарение на Цветан Цветанов, който беше министър. Той ни запозна с един човек, който после направи контакт с друг, от когото получихме информация. Не мога и нямам право да кажа кой е този човек", заяви през септември Георгиев. На въпрос дали това е "вътрешен човек" за "Наглите", той отговори положително. Запознати заподозряха, че свръзката е Петър Христов.
Покрай съдебната сага около бившия шеф на антимафиотите от Велико Търново Орлин Тодоров се разбра, че от МВР към Петър Христов е имало сериозен теч на чувствителна информация и по-конкретно на данни по текущи досъдебни производства. През 2015 г. Тодоров получи 3-годишна условна присъда за изнасяне на класифицирана информация към бизнесмена. Бившият антимафиот системно информирал Христов за хода на знакови разследвания като "Килърите", "Фалшификаторите" и делото за смъртта на бебето в горноряховската болница, което в крайна сметка се оказа мъртвородено. От СРС-та става ясно, че полицейските шефове наричали бизнесмена "шефе". Петър Христов, заедно с бившия ръководител на ГДБОП Станимир Флоров бе свидетел на Цветан Цветанов по така наречено дело за шестте "Не"-та, образувано заради отказа на Цветанов да разреши подслушването на Орлин Тодоров.

СПАСИ СОФИЯ **Протестъри ли слагаха и асфалта по бул. Дондуков?**
А МВР залови ли вадещия павета?

Нови дупки по ремонтирания бул. „Дондуков"

За нови дупки по ремонтирания бул. "Ал. Дондуков" в София алармираха от неправителствената организация "Спаси София". "Бойко Борисов, каква е тази работа сега? Този път някой с кръстач ли е правил диверсия?", питат от формацията. Те питат кмета Йорданка Фандъкова дали някой в общината осъзнава безсмислеността на своето съществуване и илюзорността на най-дълбоките си мечти и надежди. От гражданското сдружение очакват кметицата да обяви за пореден път, че булевардът е в гаранция и че всички дефекти ще бъдат отстранени от фирмата изпълнител. "Ето, скъпи съграждани, как ни се подиграват, докато крадат нашите пари", заявяват от "Спаси София" и прилагат снимки.

"Спаси София" многократно сигнализира за проблеми при ремонта на бул. "Дондуков", която започна през лятото и завърши в края на ноември. Според тях реконструкцията на трасето е направена некачествено и това стана повод организацията да направи протест срещу управлението на кмета Йорданка Фандъкова. В края на ремонта от "Трейс" обявиха, че част от новоположения паваж по булеварда е извадена умишлено, а премиерът Бойко Борисов видя в това политическа атака.

Разширяват метрото към Студентския град

Деси ВЕЛЕВА

Три варианта за разширение на метрото към Студентския град се разглеждат от направление "Градоустройство и архитектура" към Столичната община. Предвижда се продължението на втория метродиаметър да е с четири станции. Линията ще продължи след станция "Витоша".

Според първия вариант новият участък ще е 4,056 км, първата станция ще е "Черни връх" до ул."Димитър Манчев", втората в кв. "Витоша" при комплекс "Сити Гардън", третата - на бул. "Симеоновско шосе" и ул. "Асен Разветников, а последната - в Студентския град при блок 24.

При втория обсъждан вариант за продължение станциите са пет, а участъкът е малко по-дълъг. Първата станция е на същото място, втората вече е в кв. "Витоша" на ул. "Стефан Савов", третата - на бул. "Симеоновско шосе" и ул. "Проф. д-р Иван Странски, четвъртата - при Спортен комплекс НСА на ул. "Акад. Стефан Младенов" и ул."Проф. Атанас Иширков", а петата - в Студентския град при Студентска поликлиника.

Третият вариант на метрото е най-къс - 3,67 км. и започва от станция "Черни връх". Втората отново е в кв."Витоша" при комплекс "Сити Гардън", третата - на бул."Симеоновско шосе" и ул. "Асен Разветников", а четвъртата - в Студентския град при Детска градина 79 "Слънчице".

Авторите на проекта са направили проучване на натоварването с пътници на различни видове транспорт и анкета сред жителите на района. Според анализа им при реализацията на втория вариант метрото ще бъде използвано от най-много пътници. Този вариант е най-добър и по показателя за най-малко изразходвано време на пътуване. При него се очакват над 32 000 пътуващи по новия участък през 2020 г. Участъкът обаче ще излезе и най-скъпо заради допълнителната станция.

Вариантите ще бъдат обсъдени на заседание на специализирания състав на Общинския експертен съвет към НАГ в петък.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 9 ЯНУАРИ 2018

„Кабинетът няма да изкара мандата си, защото не управлява добре и не решава проблемите на страната. Негативен ефект има замитането под килима на всички неприятности, за да не се „изложим пред чужденците“

ПОЛИТОЛОГЪТ АЛЕКСАНДЪР МАРИНОВ ЗА БЪДЕЩЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО

Елена Йончева пак снима паднала гранична ограда

Цяла седмица никой не предприема мерки да отстрани пробойната, възмути се народният представител от „БСП за България”

За поредния случай на паднала гранична ограда алармира в социалните мрежи вчера народният представител от “БСП за България” Елена Йончева. Тя публикува своя снимка с няколко вестника с вчерашна дата, на която зад гърба ѝ се вижда съборено и лесно за преминаване оградно съоръжение. “Днес, 8 януари, в района на Малко Търново - паднала ограда. Налага се да документирам събитието с днешни вестници, за да удостоверя достоверността му”, написа тя в понеделник. По този начин Йончева се застрахова от евентуалните оправдания на управляващите, че снимките може да не са актуални.

Йончева отбелязва, че преградното съоръжение е не само неефективно, но продължава да пропада. Тя припомня, че оградата не е построена според заданието на МВР от 14 януари 2015 г. и че на 20 ноември 2015 г. главна дирекция “Гранична полиция” дава правото на областните управители на Ямбол, Хасково и Бургас да променят проекта за ограда. Предоставеното право на областните управители да променят техническите параметри е направено с една единствена цел - корупция, категорична е тя.

Журналистката припомня, че за оградата, заедно с прилежащия обслужващ път, са дадени около 1 млн. лева на линеен километър. “Докладът на Главния инспекторат на МС от април 2017 г., изготвен във връзка с проектирането и изграждането на временното възпрепятстващо съоръжение на българо-турската граница, констатира фрапиращи нарушения. В доклада се казва, че даденото указание на Гранична полиция не кореспондира с утвърденото от министъра на вътрешните работи задание за проектирането на съоръжението, по което областните управители вече са сключили договори за изграждането на съоръжението и обслужващия път. Нещо повече - съгласно утвърдените проекти от представените документи и наличната в тях информация проверяващият екип не е могъл да установи на редица места типа на изградената съоръжение - едноредово или двуредово”, изтъква отново Йончева. Според нея е абсурдно проверяващият екип на Главния инспекторат на МС да отиде със специална задача да провери дали има изградена ограда и от какъв тип е и да не може да отговори на този въпрос след проверката.

Йончева пусна и снимки на оградата, заснети на 4 януари. До настоящия момент не са предприети действия по възстановяването ѝ, отбеляза тя дни по-късно

Припомняме, че Йончева пусна и филм “Граница”, в който разкри колко лесна за преминаване е граничната ограда с Турция. Тя направи и паралел с изграждането на оградното съоръжение между Турция и Гърция, което е в пъти по-евтино от харчовете на ГЕРБ и коалиционните им партньори. Управляващите пък се опитаха да засекретят снимките по границата заради разкритията на Йончева. Все още не е ясно дали депутатката няма да отнесе и парична глоба заради “волността” да разкрие поредната пробойна.

ГЕРБ се оправдават за подадената и оттеглена оставка на Делян Добрев

Гербаджиите влязоха в отчаян опит да оправдаят абсурдното подаване и последвало оттегляне на оставката на Делян Добрев като депутат. Шефът на правната комисия в парламента Данаил Кирилов защити съпартиеца си. Според него Добрев бил поставен под силен натиск и затова било логично да подаде оставката си пред парламента. Сега обаче бившият икономически министър вече имал възможност да направи нова преценка и затова се стигнало до новия прецедент.

Припомняме, че след разкритията на БСП за шуробаджанащина в Хасково, Добрев беше принуден да подаде оставка като депутат. След скандала “кумгейт” той декларира да депозира отново искането за оставка, ако то не бъде уважено. Оставката му беше отхвърлена от мнозинството. Стигна се до прецедент, тъй като обикновено желанието за напускане се уважава без дебат.

След гласуването 62 депутати от БСП поискаха Конституционният съд да се произнесе дали решението на парламента да не приеме оставката на Добрев е противоконституционно и настояха решението за оставането му в НС бъде отменено.”Обявяването на противоконституционност на този акт на НС има действие занапред, което ще рече, че парламентът отново следва да разгледа проекта за решение, касаещ оставката на господин Добрев и разбира се, да я приеме. Това са единствените негови правомощия, защото оставката на господин Добрев е един личен акт. Така е записано и в Конституцията”, коментира тогава социалистът Филип Попов.

Решението на НС за отхвърлената оставка не беше публикувано в “Държавен вестник”. По време на заседанието мнозинството от съдиите са приели, че обнародването на актовете на НС е правомощие на председателя му (тогава Димитър Главчев), а опозицията няма контрол върху това. Докладчикът по делото Константин Пенчев обаче е успял да убеди мнозинството съдии, че КС не може да спестява контрола върху действията на парламента заради собственото му виновно поведение. На 12 декември м.г. КС допусна за разглеждане делото за оставката на Добрев. Малко преди коледните празници Добрев размисли и тихомълком оттегли оставката си от деловодството на НС.

Депутатите гледат утре ветото на Радев в комисия

Ветото върху антикорупционния закон, наложено от президента Румен Радев, ще се гледа на заседание на правната комисия в сряда, преди още да е започнала официално новата пленарна сесия. Ваканцията на депутатите свършва в четвъртък, 11 януари, когато е и първото пленарно заседание. Възможно е обаче след приемането му в комисията, антикорупционният закон да влезе в пленарната зала още тази седмица.

Припомняме, че в първия работен ден за 2018 г. държавният глава върна документа за ново обсъждане в НС, той го оспорва по принцип и в неговата цялост. Още преди да бъде гласуван окончателно, Радев обяви, че ще наложи вето на законопроекта. Независимо от това мнозинството в НС го прие на второ четене на 20 декември м.г.

Шефът на правната комисия в НС Данаил Кирилов отбеляза, че мотивите на президента Радев били абсолютно идентични с аргументите, които БСП изложи срещу законопроекта при второто му четене. “Има политически мотиви, които са маскирани с правни аргументи. Иначе бих казал, че доминират правно-техническите съображения, но да не забравяме все пак, че Народното събрание е политически орган”, коментира той. Кирилов прогнозира, че ветото ще бъде преодоляно и няма да се стигне до редакция на антикорупционния закон.

Миньорите от ликвидирани рудници ще могат да се пенсионират по-рано

Миньорите от рудниците, ликвидирани през 2017 г., ще могат да се възползват от ранното пенсиониране. Това заяви омбудсманът Мая Манолова на брифинг в Министерския съвет. Заедно с миньори от Бобов дол тя се срещна вчера с премиера Бойко Борисов и с финансовия министър Владислав Горанов. Причината за визитата бе казусът с пенсионирането на миньорите - заради влезлите от 1 януари нови законодателни изменения те не могат да се пенсионират, ако рудникът е ликвидиран. “Днес в нашите домове ще имаме Нова година и Коледа, благодарение на правителство, премиера и омбудсмана”, доволни са миньорите от Бобов дол след срещата.

ПРАВИТЕЛСТВОТО ДАВА 10 МЛН. ЛВ. И НОВА СГРАДА НА СУ

Правителството ще даде 10 млн. лева на Софийския университет и нова сграда. Това ще стане на редовното заседание в сряда. Допълнителната помощ за СУ е за поддържане на материалната база. Това стана ясно след среща на ректора на СУ проф. Анастас Герджиков с министрите на образованието Красимир Вълчев и на финансите Владислав Горанов. Като компенсация за отнетата сграда на бул. “Александър Стамболийски” 82, ще бъде предоставена тази на Професионалната гимназия за облекло. Тя ще бъде използвана за седалище на Медицинския факултет. Заради отнемането на предишната сграда ръководството на Алма матер заплаши с протести на 22 януари. Още тази година ще бъде платена и таксата, за да може СУ да има достъп до международната научна база данни, увериха още министрите.

www.duma.bg

3250 са акушерките в България

50-55 г. е средната възраст на тези медицински специалисти в Добричката болница

Снимки Емилия КОСТАДИНОВА

На Бабинден бе осветено родилното отделение на УМБАЛ "Св. Анна" в София. През 2017 г. ражданията в отделението са 862, което е с около 5% повече от предходната година, съобщиха от лечебното заведение

Аида ОВАНЕС

Акушерките в България през 2016 г. са 3254, сочат данните на НСИ за 2016 г. През същата година в страната са родени 61 014 деца. Най-малко акушерки - 31, са в Ямболска област, следвани от Разградска и Пернишка (по 34) и Видинска (37). Очаквано най-голям е броят на акушерките в област София (столица) - 838. За сравнение през 2015 г. в страната има с 20 повече акушерки, а за периода 2010-2016 г. най-малък е бил броят им през 2014 г. - 3263.

В Добричката многопрофилна болница работят 26 акушерки, а средната им възраст е 50-55 г. Това заявява пред "Дарик" Мария Димитрова от съсловната организация на акушерите в града. ДУМА припомня, че според НСИ в края на 2016 г. в областта работят общо 61 акушерки. Скоро няма да има достатъчно кадри в професията, защото ще се пенсионират, а това може да доведе и до затваряне на отделения, коментира Димитрова. По думите ѝ не е привлекателно да се упражнява професията, защото образователната подготовка е много добра, но стартовата заплата, която е около минималната за страната, отблъсква хората. Масово завършилите за акушерки заминават в чужбина, най-често в Англия, Германия и Швейцария. По думите на Димитрова е необходимо повишение на заплащането и осигуряване на неговата стабилност, като възнагражденията не бива да зависят от статута на болницата, потока пациенти или решенията и ресурса на НЗОК. Заплатите следва да идват от държавата и да се демонстрира отговорност към националното богатство, което са лекарите и специалистите по здравни грижи, категорична е Димитрова. По думите ѝ съвременният труд на акушерките се променя най-вече заради широката информираност на родилките, заради физически специфики, тъй като все почесто раждат жени на по-голяма възраст, когато се налага секцио. Все повече са и случаите на "ин витро" бременност.

Според подписания през октомври нов Колективен трудов договор в здравеопазването, началните основни заплати в болниците, финансирани от МЗ, началната основна заплата на медицински професионалисти по здравни грижи, в това число и акушерки, трябва да е 700 лв. В университетските многопрофилни болници за активно лечение, както и в болниците с над 51% държавно участие началните основни заплати на тази категория професионалисти трябва да е не по-малко от 750 лв. Поне 730 лв. трябва да е възнаграждението на медицинските професионалисти по здравни грижи центровете за психично здраве и комплексните онкологични центрове.

По традиция акушерките отбелязват Бабинден на 21 януари, но на 8 януари (по нов стил) се отбелязва Денят на родилната помощ.

ШОФЬОР УБИ ДВАМА И РАНИ ЕДИН НА ПЕШЕХОДНА ПЪТЕКА

На пешеходна пътека на пътя Враца - Оряхово до местен ресторант 60-годишният Ц.Ц. е блъснал трима души. Двама от пострадалите са починали, съобщиха от МВР вчера. Инцидентът станал в понеделник около 16,35 часа. Жертвите са Б.Н., на 64 години, и Р.К., на 58 години от Враца. Третият пешеходец е 83-годишна жена, която е ранена и поместена за лечение в МБАЛ "Христо Ботев" във града. Водачът е тестван за употребата на алкохол, като взетата проба е отрицателна. По случая е образувано досъдебно производство.

Частни охранители следят за неприлично облекло в Рилския манастир

Рилският манастир вече се охранява от частна охранителна фирма от Дупница. Гардовете няма да допускат в манастирския храм хора с неприлично облекло. Те ще следят за спазването на изисквания, като това хората да са със свалена шапка, както и да не се снима в черквата. Преди за това следяха монасите на входа.

В двора на манастира е забранено пушенето и за това също се следи стриктно. Въпреки договора с частната охранителна фирма, полицейското присъствие в района на манастира не е намалено. Целият манастирски комплекс е под постоянно видео наблюдение, десетките камери и оборудването, особено при входовете и при манастирския музей, са закупени от светата обител, но се ползват и от полицията.

Антикорупционен фонд сезира прокуратурата за приема в забавачките

Антикорупционният фонд сезира прокуратурата по повод изнесените в медиите данни за натиск върху директорката на 164 ДГ "Зорница" в Горна баня за надпланов прием на деца, както за съмнения за подобни практики и в други градини. Организацията вижда съмнения за корупционни практики като злоупотреба със служебно положение и за престъпления по служба, в които са замесени директори на дирекции и експерти в Столичната община, както и от районни кметове и служители в районни кметства.

От правния център на Антикорупционния фонд напомнят, че досега няма информация за прокурорска проверка по случая, а единствено за вътрешно разследване в Столичната община по изнесените данни. От организацията смятат, че трябва да бъде извършена проверка и дали предоставената при приема на децата медицинска документация не представлява документ с невярно съдържание, и по-специално дали издадените документи от лекарски комисии не са създадени, за да послужат в производството по допускане на надпланов прием. Сигналът е изпратен до Софийската районна прокуратура по компетентност.

ШЕФ НА ДАИ НАПУСНА ЗАРАДИ ВИЗИТА В ЗАТВОРА

Началникът на ДАИ в Пазарджик Владимир Добрев, който заведе подчинените си в затвора като превантивна мярка срещу корумпиране, се разделя с поста от 15 януари, съобщи самият той в телевизионно интервю. ДУМА припомня, че на 12 декември м.г. ръководството на ДАИ му постави ултиматум да напусне по взаимно съгласие срещу обезщетение от 6 заплати или да бъде уволнен заради превишаване с власт.

Приех и съм поставил условие това мое освобождаване да стане от 15 януари т.г., каза Добрев. Той обясни, че е завел служителите в затвора, за да им проведе инструктаж. Според него е имало индикации, че местната структура на ДАНС проявява интерес към отдела му. Добрев припомни и за хванат с подкуп служител на ДАИ, който бил вкаран в затвора и си излежал присъдата. След визитата негови подчинени се оплакали, били стресирани от ходенето в затвора. Автомобилният шеф бе наказан дисциплинарно - понижен в длъжност за 6 месеца. В средата на декември обаче Административният съд в Пазарджик отмени заповедта за наказанието и осъди ИА "Автомобилна администрация" да му плати 500 лв. съдебни разноски по делото.

Пострадали при наводненията общини в Бургас плашат с протест

Жителите на общините в Бургаско, които пострадаха сериозно при наводненията през есента на миналата година, се заканиха да организират протест. Причината е, че държавата не прави нищо по въпроса за почистването на затлачените дерета в района. Ако не се предприемат действия по отпушването им, хората са готови на протест. Над 300 души са внесли е Областната управа в Бургас подписка, с която настояват за почистването на опасните участъци. Въпреки ремонтираните си домове, жителите на общините, където положението беше най-тежко, са в постоянен страх бедствието да не се повтори.

Жителите на село Черни връх посрещат всеки дъжд с тревога. По думите на притеснени граждани земята в района е пропита и има реална възможност при малко по-силен дъжд, те да бъдат следващите жертви.

Припомняме, при бедствието в област Бургас най-тежко беше положението в община Камено, където беше обявено и бедствено положение. При наводненията загинаха 5 души. Много хора бяха евакуирани от домовете си, като част от тях бяха приютени в общински сгради. В прокуратурата бяха образувани четири производства за жертвите от наводнението в Бургас.

EUR: 1.95583 | GBP: 2.21215 ⇧ | USD: 1.63353 ⇧ | CHF: 1.67036 ⇧

ДУМА

ВТОРНИК 9 ЯНУАРИ 2018

Поскъпването на петрола ще повлече цените на горивата

Търговците настоявали ССБ да изработи борсов индекс на горивата

Ася ГАРДЕЛИ

Възможно е повишение на цените на горивата през следващите месеци, ако се запази тенденцията за поскъпване на цената на петрола. Това прогнозира вчера изпълнителният директор на Софийската стокова борса (ССБ) Васил Симов. Поскъпването на петрола през миналата година е около 16 на сто. През юни миналата година тя е била около 45 щатски долара за барел, а през декември е достигнала 67 долара. Това е тенденция към непрекъснато повишаване на цената на петрола и ако се задълбочи, ще очакваме и поскъпване на горивата - на бензина, на дизела, прогнозира Симов.

Миналата година в ССБ е имало много запитвания от търговци на горива, които настояват да се изработи борсов индекс на цените на гривата и да се формира средна базисна борсова цена. Търговията с горива и нефтопродуктите са присъствали най-силно в търговията на ССБ с дял от 97% от общия оборот на борсата през миналата година.

Оборотът на ССБ се е увеличил 4 пъти през 2017 г., в сравнение с 2016 г. - от 66 488 607 лв. до 266 030 197 лв., а броят на сключените сделки са нараснали внушително до 704 броя спрямо предходната година, като от тях 694 са от сектор "Нехранителни стоки". Увеличението се дължи на съживяването на някои отрасли и на активността на търговците, обясни още Васил Симов. През миналата година има спад от над 50 на сто на сделките със зърно, които са били едва 7 на брой. Но производството на пшеница е над потреблението и запасите за 2017 - 2018 г. са рекордни. Затова няма причина цената на пшеницата у нас да расте, категоричен бе Симов.

През миналата година цените на пшеницата бяха стабилни - около 180 долара за тон, имаше рекордно производство в добива, заяви другият изпълнителен директор на ССБ, Антонина Белопитова. В момента увеличението е минимално, от около 5%. Нашите конкуренти в износа са Русия и Украйна. При тях също нямаше големи разлики на цените - около 190 - 200 долара за тон. В България годината завърши с цени от около 300 лева за тон. Агресивен е износът на пшеница и ще продължи да бъде такъв, защото в Русия има рекорден добив на пшеница и е на първо място в света по този показател, а САЩ са вече на трето място, коментираха експертите. Цената на царевицата също стабилизира цената си - около 160 - 170 долара за тон на международния пазар, появи се търсене и на био царевица през изминалото лято, появиха се и продавачи от България. Така през октомври бе сключена сделка на цена 469,40 лева за тон био царевица, обясни още Антонина Белопитова.

"Отказано ни е да участваме в търговията с ток, за съжаление, въпреки че 15-20 години каним енергийната борса да станат наши партньори. Българската борса за търговия с електроенергия не ми прилича на борса, защото тя е и държавна", заяви Симов. Според него у нас няма либерализиран пазар на този отрасъл. Търговията с ток не минава през стоковата борса може би защото сме прекалено публични, прозрачни и коректни, допълни той.

СПОРЕД ДИМИТЪР ЗОРОВ

Млечните продукти няма да се повишат заради тока

Увеличението на цената на тока на свободния пазар с до 60% от февруари най-вероятно няма да се отрази на цените на млечните продукти за крайния потребител. Това прогнозира вчера председателят на Асоциацията на млекопреработвателите Димитър Зоров пред БНТ. Според него повечето производители от неговия бранш ще оставят разликата за своя сметка.

"Най-засегнати са производствата, които имат повече електрическа консумация. В млечния бранш между 5 и 10% от общата себестойност, от общите разходи, са разходите за електрическа енергия. Ако повишението е с 30%, това ще доведе някъде между 2 до 3% отражение в себестойността на продукта, не казвам в крайните цени, защото смятам, че българският преработвател в тази ситуация може би една голяма част от тях биха оставили за собствена сметка тези повишения. Друг е въпросът, че ние в момента не можем да отчетем реалното повишение какво ще бъде, защото преработката е свързана с други косвени суровини, каквито са опаковките. В опаковките също се използва доста електрическа енергия и ние не знаем дали нашите доставчици ще променят цените и как ще се отрази това при тях", коментира Зоров.

Според експерта Антон Иванов от Българския енергиен форум повишението е шоково и трябва да се увеличат правомощията за регулатора, за да се избегне спекула и пазарът да бъде предвидим за бизнеса. По неговите думи цените на борсите са се повишили спрямо миналата година с около 5 до 10 процента. Но се получава увеличение с 30 до 60 на сто, защото нашият пазар е ограничен, неликвиден и няма механизми, които да контролират спекулативното повишение на цените на електрическата енергия, каза той. По думите му там, където има повишение над 30%, се търси бърза печалба. Според него може да се говори дори и за спекулация при взаимоотношенията между клиент и търговец.

Дневно се сключват десетки хиляди договори за бързи кредити

Между 10 и 20% от потребителите са прибегнали до ползването на бърз кредит през декември, съобщи вчера председателят на Комисията за защита на потребителите (КЗП) Димитър Маргаритов, цитиран от "Фокус". Той допълни, че се очаква през януари отново да има засилено търсене на такива заеми. "Когато говорим за такъв тип кредити, най-често между 500 и 1000 лева са сумите, които потребителите получават. Става въпрос точно за тези оборотни и бързи кредити, за които, както разбираме, ежедневно се сключват десетки хиляди договори", каза Маргаритов. Той посъветва, когато взимат такъв кредит, хората да се убедят, че съответната институция е регистрирана в БНБ. Също и на потребителите да бъде предоставен стандартният европейски формуляр с предварителната информация и при самото подписване то да се прави само там, където е необходимо.

Председателят на КЗП каза, че всеки такъв договор за бърз кредит може да бъде развален от потребителя в 14-дневен срок след сключването му. Той поясни, че в такъв случай е необходимо да бъде върната единствено взетата сума, заедно с минималния процент лихва, който се дължи за този период.

ГРИГОР САРИЙСКИ:

Голяма част от резервите на икономиката ни са изчерпани

Притеснително е, че голяма част от резервите на българската икономика са изчерпани. Това каза доц. Григор Сарийски от БАН пред "Блумбърг тв България". Според него лихвите са понижени до рекордно ниско равнище.

Ако трябва да направим кратко обобщение на икономическата 2017 г. за България, въпреки че при всяко обобщение се рискува да се изпусне нещо важно, можем да кажем, че се движехме по силен наклон с попътен вятър, каза още Сарийски. "Годината бе хубава и това става ясно от резултатите. Доказателство са устойчивите темпове на заплатите. БВП към третото тримесечие нарасна с 3,9%. Износът се увеличава с двуцифрени темпове - около 11%-12%, показват данните към месец септември. Вече имаме и положителни темпове за кредитите", каза експертът. По думите му изминалата година е била положителна за повечето сектори в икономиката на България. Според него факторите за растежа са инерционните модели в икономиката, които не започват отскоро, а по-скоро преди няколко години. При недвижимите имоти през последните 2 години имаме устойчиви темпове на растеж. Търговията с имоти нараства с около 6% през този период, но строителството се засили едва през последните 3 месеца на 2017 г., обясни икономистът.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 9 ЯНУАРИ 2018

Икономистите остават с 693 лв. издръжка

Намаляват парите на вузовете за медицина, увеличават ги за инженерство и изкуства

Велиана ХРИСТОВА

В четирите медицински университета годишната издръжка на един студент в професионалните направления Медицина, Стоматология и Фармация през тази година се намалява от 6514,2 лв. на 5890,5 лв. Това става ясно от проект за промяна на постановлението за диференцираните нормативи за издръжка на обучението (ПМС 162 от 2001 г.), който е публикуван на сайта на МОН за обсъждане до 22 януари т.г. Според проекта коефициентът, с който се умножава базовият норматив за издръжка в споменатите три направления, се намалява от 9,4 досега на 8,5.

Базовият норматив за издръжката се определя всяка година с постановлението за изпълнение на бюджета. За бюджет 2018 въпросното постановление бе прието на 22 декември 2017 г., според него базовият норматив за студентската издръжка остава 693 лв. - колкото бе в последните 9 години. Преди Бойко Борисов да направи Симеон Дянков министър на финансите, базовият норматив като сума бе значително по-висок - 963 лв. С идването си на поста обаче Дянков намали рязко норматива с близо 300 лв. - без аргументи и без обосновка. Оттогава всички висши училища се жалват, че са недофинансирани и че хазната не покрива разходите им, необходими за нормалното обучение на студентите.

В мотивите към проекта за свиване на парите за Медицина Стоматология и Фармация обаче се посочва, че в държавното финансиране на професионалните направления има съществен дисбаланс - в някои висши училища като медицинските например в края на всяка година остават огромни излишъци, докато в направления като Педагогика, Хуманитарни и Технически науки и Изкуствата дефицитите са съществени. В медицинските вузове издръжката, отпускана от държавата, надвишава себестойността на образователните дейности и това означава, че парите се изразходват нецелесъобразно и неефективно, отбелязват от МОН. Освен това в тези вузове от студентите, особено от приетите срещу заплащане, се събират и високи такси. Ако в края на 2016 г. общо във всичките 33 държавни висши училища (които са към МОН) преходните остатъци (излишъци) са били 266,3 млн. лв., от тях почти половината са били в четирите медицински вуза - 130,3 млн. лв. А до септември 2017 г. тази сума се е увеличила на 151,45 млв. лв., показват отчетите на университетите за касовото изпълнение на бюджета. Намаляването на коефициента за трите медицински направления няма да се отрази на нито една от техните дейности, твърдят от МОН.

Друг аргумент за подготвения проект е, че в ЕС разликата между най-добре и най-слабо финансираните висши училища е 5:1. Докато у нас на ниво базов норматив (с коефициент 1,0) са Икономика, Администрация и управление и Туризъм, а медиците досега са с коефициент 9,4. От МОН не са отбелязали, че най-високият коефициент (10.57) е за направлението "Военно дело", т.е. най-скъпо излиза обучението в това професионално направление.

КОЕФИЦИЕНТИ ЗА 2018 Г., С КОИТО СЕ УМНОЖАВА БАЗОВИЯТ НОРМАТИВ 693 ЛВ.

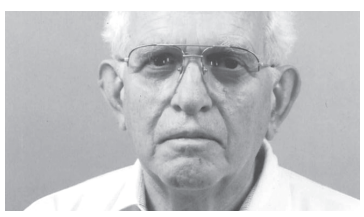
- **Икономика, Администрация и управление, Туризъм - 1,0**
- **Педагогика, Педагогика на обучението по..., Теория и управление на образованието - 1,05**
- **Социология, антропология и науки за културата, Филология, История и археология, Философия, Религия и теология, Психология, Социални дейности, Право, Обществени комуникации и информационни науки, политически науки - 1,6**
- **Математика, информатика и компютърни науки, Биологически науки, Химически науки, Физически науки, Науки за Земята, Електротехника, електроника и автоматика, Машинно инженерство, Комуникационна и компютърна техника, Енергетика, Транспорт, корабоплаване и авиация, Архитектура, строителство и геодезия, Полезни изкопаеми, Металургия, Химични технологии, Биотехнологии, Хранителни технологии, Горско стопанство, Обществено здраве - 2,4**
- **Общо инженерство, Материали и материалознание - 2,8**
- **Растениевъдство, Растителна защита, Животновъдство - 4,3**
- **Здравни грижи, Музикално и танцово изкуство, театрално и филмово изкуство - 5,0**
- **Теория на изкуствата, Изобразително изкуство - 5,3**
- **Спорт - 6,2**
- **Ветеринарна медицина - 6,5**
- **Национална сигурност - 7,81**
- **Медицина, Стоматология, Фармация - 8,5**
- **Военно дело - 10,57**

Освен промяната за медиците, в подготвения от МОН проект е предвидено и увеличение на студентската издръжка - за направленията Общо инженерство и Материали и материалознание (коефициентът тук расте от 2,4 на 2,8). Ръст се предвижда и за направленията Теория на изкуствата и Изобразително изкуство - от 5,0 на 5,3. Не е обяснено защо се налага това. Коефициентите на останалите направления не се променят. За специалностите, обявени за защитени, се полагат по 15 000 лв. допълнително за всяка специалност.

Промените във финансирането са в рамките на общия бюджет на държавните висши училища за 2018 г. Според Закона за публичните финанси образователният министър има право да променя субсидиите на висшите училища, на които е първостепенен разпоредител. Очевидно, предстои да бъдат направени изменения и разместания в бюджетите на съответните вузове, които вече са гласувани при приемането на Бюджет 2018.

ЩО Е ЦНИРД И ИМА ЛИ ТОЙ ПОЧВА У НАС?

Закриването на приложните институти след 1989 г. скъса връзката между научната дейност и производството

Проф. д.т.н. Младен ГЕОРГИЕВ

Днес непрекъснато се говори за връзката наука-производство. От висшите училища и от институтите на БАН непрекъснато се иска едва ли не пряко да създават продукти за икономиката. Но науката и използването на резултатите й са две различни неща. Науката създава процеси и материали в съответните научни организации, а производството използва тези постижения и създава в заводите предмети, машини и съоръжения, които облекчават хората в тяхното всекидневие.

Между научните звена и производствените предприятия обикновено се създават специфични организации, които, от една страна, следят за постиженията на науката, а от друга - знаят от какви новости има нужда промишлеността. Тези междинни звена се организират от определен бранш на промишлеността - например за производството на металорежещи машини, железопътен транспорт, металургия и т.н. Те се обслужват от висококвалифицирани технически специалисти в дадена област, които знаят какви са съвременните и перспективни нужди на даденото предприятие или група предприятия, като същевременно познават необходимите разработки, които научните центрове вече са направили или биха могли да реализират в реално кратки срокове. В България такава организация се нарича "Център за научна и развойна дейност (ЦНИРД)".

За съжаление у нас тези центрове - приложните научни институти, които бяха над 300, след 1989 г. бяха ликвидирани и това е основната причина за загубата на връзката между научните организации и производствените предприятия. Тази загуба бе задълбочена и от твърде недостатъчните средства, които се отделят за развитие на науката в България. За изминалите години резултатът от това безобразие е ясен - научните организации все по-трудно си представят конкретните днешни потребности на производството, което пък от своя страна не знае към какъв научен център да се обърне, за да потърси помощ. Една твърде малка част от бизнесмените днес имат съзнанието, че само науката, особено българската наука, може да доведе до повишаване на конкурентоспособността им.

Как при това положение да се подобри и възстанови връзката между центровете, създаващи научни продукти и технологии, и промишлеността, която търси съвременни научни разработки за развитието на своето конкурентно производство? Според мен в днешните обстоятелства е необходимо да се създаде един нов "Център за научна и развойна дейност", който да преценява, от една страна, кои от сега действащите производства от какви съвременни научни разработки се нуждаят, за да се развиват конкурентоспособно, а от друга страна, - кои от сега работещите научни звена биха могли да предоставят или бързо да разработят и предложат конкретно необходими научни новости.

Естествено, този ЦНИРД трябва да е държавен орган, който - за да изпълни твърде сложните задачи, за които е създаден - трябва да бъде комплектован със специалисти, които задълбочено познават и научната дейност, и работещата промишленост. Разбира се, работещите в този център трябва да получават съответното добро възнаграждение за своя висококвалифициран труд. Ако държавата се отнесе към тях като към учените, на които плаща срамно ниски заплати, тази така важна и възлова организация няма да заработи и изпълни своите задачи - твърде сложни заради ниското ниво на развойната дейност, до което сме се сринали.

www.duma.bg

От стр. 1

За какви приоритети на европредседателството говорят и Цветан Цветанов, и Лиляна Павлова, и Екатерина Захариева, и Бойко Борисов? Не, не просто корупция е проляла държавата. Тук мафията командва, разчиства сметки и не се притеснява, че оставя следи.

Забелязвате ли, че Бойко Борисов мълчи? Защо не направи щаб в Банкя заради шесторното убийство? Защо не каза и дума, че куршумите в Нови Искър са изстрели срещу държавността?

Близките до властта медии какви версии ще изтипосат за разстрела

Ъндърграундът...

на бизнесмена Петър Христов? Жалко - любовната афера изгърмя. Твърде рано самоубиха Росен. Ще им се наложи да измислят нещо по'така. Защо главният прокурор, шефът на следствието и главният секретар на МВР този път липсваха от местопрестъплението? Изпратиха по-малките да се оправят. За да не вдигат толкоз шум или... Да не би Цацаров и компания да се страхуват да изрекат на глас онова, което всички мислим? Мафиотски убийства, мафия. Да, ама това означава да признаят, че организираната престъпност е срасnала с властта.

Докато прокуратурата и МВР се занимават с измислени рейтинги и не разкриват истинските убийци, не търсят издирваните и не залавят извършителите на престъпления, в държавата ще се изпълняват всякакви мръсни поръчки. При това по най-бруталния начин. Здравето и животът на всеки българин на практика са в опасност, защото всеки трето-разряден престъпник вече е с ясно съзнание, че няма да бъде търсен и заловен. Има и нещо по-страшно. Дори и да бъде установено кой е той, ако работи за държавата, която по всички характеристики е мафиотизирана, ще бъде прикрит, за да бъде използван при друг удобен случай. Като нищо и ще го възнаградят. Превърнахме се в държава на самоубити убийци и липсващи такива.

Осветяването и разбиването на порочните, престъпни и всеобхватни по размери и нива схеми, в които е оплетена властта, е истинският приоритет на държавата. А не измислени тези за саботаж на европредседателството, дългата ръка на Путин, втори лифтове и трети полове.

Стабилно затъваме

МАРИН МИЛАШКИ

Ивелин Попов не е виновен, че пак бе избран за Футболист №1 на България за 2017 г. На този етап в т.нар. развитие на българския футбол няма по-достоен за приза, който през XX в. отиваше при значително по-добри футболисти. Стигнахме обаче дотам наградата да спечели футболист, който има само един гол през цялата година. Попето се разписа при победата на България над Саудитска Арабия (1:0) в контрола в средата на ноември. За клубния си "Спартак" Москва офанзивният футболист не успя да се разпише. Независимо от това тимът на българина стана шампион на Русия, заслужи и Суперкупата, а Попов игра в пет от шестте мача на "Спартак" в групите на Шампионската лига. Там руснаците завършиха трети и идния месец продължават в елиминациите на Лига Европа. Успехите на "Спартак" и участието на Попов в тях са най-доброто представяне на български футболист на терените по света за 2017 г.

Докъде я докарахме в родната Първа лига, щом не може да отличим качествен футболист, който да заслужи авторитетната награда? Още по-показателно е, че второто място в анкетата беше заето от Мартин Камбуров, който есента ще навърши 38 г. Възраст, на която отдавна нападателят трябваше да е приключил с футбола. Но фактите говорят, че именно Камбуров е най-добре представилият се по родните терени. Другият е Тодор Недялев, който седи в "Ботев" Пд само от любов към клуба, но зае третото място според спортните журналисти, участвали в анкетата.

При треньорите очаквано награда взе Станимир Стоилов, който отново стана шампион на Казахстан с "Астана", но с този си успех не допринесе особено за авторитета на българския футбол.

Проблемът е, че нищо ново няма да излезе и от следващия цикъл под управлението на Боби Михайлов, който ще започне след малко повече от месец. А футболът ни ще продължава да затъва. Стабилно.

Триумф на черното

АЛЬОНА НЕЙКОВА

Церемонията по раздаването на 75-ите награди "Златен глобус" ще остане в историята не толкова с победителите в различните категории, колкото с почернелия червен килим. В главна тема на събитието се превърнаха не най-добрите филми и сериали от миналата година, а всичко онова, което беше най-после изговорено на висок глас за най-лошите нрави и обичаи в меката на киното. Десетилетия на порочни и позорни практики на сексуален тормоз и шантаж, разсекретени през последните месеци, не просто преляха чашата на търпението. Те до такава степен окуражиха и сплотиха стотици звезди, че лозунгите им "Аз също" и "Времето изтече" звучаха на "Златен глобус" по-често и по-високо дори от традиционните закачки на актьорската гилдия по адрес на Доналд Тръмп.

Скандалът с Харви Уайнстийн, обвинен в сексуален тормоз и изнасилване на актриси, всъщност разкри, че този подход за осигуряване на бляскава кариера в Холивуд се прилага отдавна и не само от продуценти с безгранична власт. Не че никой преди това не се е досещал за подобен род "кастинги" (макар някои да лансират и такава версия), но слуховете винаги си оставаха слухове, които така и не успяваха да стигнат до открити обвинения и съдебни дела. Факт е обаче, че на темата явно й е дошло времето и от вътрешнозаводска публична тайна тя светкавично изригна до проблем, с който се ангажира цял свят.

Щом стана ясно, че Холивуд никога няма да е същият, самият Холивуд нямаше как да не реагира на кашата, която с отвращение, но и с гордост забърка. И намери за най-адекватно да превърне бляскавите награди в триумф на черното (не само като цвят на тоалетите). Изобщо няма да им е лесно на сценаристите на "Оскар", ако искат да надминат този протест. Защото границата между ефекта и дефекта в случая е почти невидима.

Датата 9

ПРАЗНИК НА ВВМУ "Н.Й. ВАПЦАРОВ"-ВАРНА. Морското училище е създадено на 9 януари 1881 г. в Русе със заповед на тогавашния военен министър. Първите специалности са машинисти и огняри за новосъздадената през 1879 г. "Дунавска военна флотилия". През 1900 г. училището е преместено във Варна.

1768 - ФИЛИП АСТЛИ ОТВАРЯ В ЛОНДОН ПЪРВИЯ МОДЕРЕН АМФИТЕАТРАЛЕН ЦИРК. Размерът на арената бил 13 м. Няколко години по-късно британският старши сержант от кавалерията включил в програмите си жонгльори наравно с конете и клоуните. Астли за пръв път показал опасни номера с коне на кръгла арена. Оттам се появява и названието "цирк" (от англ. circus - кръг).

1799 - ЗА ПРЪВ ПЪТ В СВЕТА Е ВЪВЕДЕН ДАНЪК ВЪРХУ ДОХОДА. Това става в Англия. Подобен данък бил въведен още през 1435 г., но просъществувал само няколко години. След въвеждането му през 1799 г. данъкът се събира до 1805 г. и постъпленията от него се използват за финансиране на войните срещу Наполеон. От 1842 г. данъкът върху дохода е част от английската данъчна система. В България данъкът върху личните доходи за първи път е въведен през 1894 г.

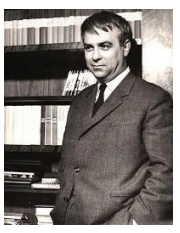
1878 - ПОБЕДА НА РУСКИТЕ ВОЙСКИ ПРИ ШИПКА-ШЕЙНОВО. Битката при Шейново по време на Руско-турската война (1877-1878) е последната от четирите битки при Шипченския проход, при която руските войски постигат решителна победа над османците. След успеха руските сили, водени от ген. Гурко, разгромяват армията на Сюлейман паша при Пловдив и откриват пътя за настъпление към Цариград. Шейновската битка завършва с пленяването на цялата Централна османска армия - 3 паши, 765 офицери и 22 000 войници.

1890 - РАЖДА СЕ КАРЕЛ ЧАПЕК, ЧЕШКИ ПИСАТЕЛ И ДРАМАТУРГ (УМИРА 1938 Г.). Световна известност му носят социално-фантастичните произведения: драмите "R.U.R." (1920), "Средството Макропулос" (1922), романите "Фабрика за Абсолют" (1922), "Кракатит" (1924). Връх в творчеството му е романът "Война със саламандрите" (1936). С антифашистка и антивоенна насоченост са драмите "Бялата болест4 (1937), "Майка" (1938) и др.

1920 - ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО СЕ РАЖДА СТЕФАН ДИЧЕВ, ПИСАТЕЛ (УМИРА 1996 Г.). Главен редактор на сп. "Космос" и издателство "Народна култура". Автор на историческите романи "За свободата", "Рали", "В лабиринта", "Завоевателят на миражите" и др. Сценарист на филма "Пътят към София" (5 серии), създаден по едноименния му роман.

1961 - УМИРА ЕМИЛИ ГРИЙН БОЛЧ, АМЕРИКАНСКА ПИСАТЕЛКА (Р. 1867 Г.). Почетен председател на Международната женска лига за мир и свобода. За смелостта и ангажираността й в помощ на хора независимо от тяхната раса, религия, класа, пол и националност е удостоена с Нобелова награда за мир за 1946 г. заедно с Джон Мот.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 9 ЯНУАРИ 2018

БСП - ЛИДЕРСКА ИЛИ ЛИДИРАЩА?

Колективното начало остава незаменима основа за утвърждаването на партията като водеща политическа сила в съвременното общество

Георги ПИРИНСКИ

Лидерската партия, т.е. вождистката, се гради около личността на ръководителя - и като едноличен начин на вземане на решенията (независимо от евентуалните уверения за обратното), и като персонифицирана активност в обществото. По правило властта в такива партии се упражнява чрез апарата.

Обратно - партия, която е способна да има водеща роля във формирането на дневния ред и възгледите в обществото, се отличава със силно мотивиращ вътрешнопартиен живот, който генерира настъпателна политика и излъчва екипа от личности, способни да я отстояват и да печелят обществено доверие. Властта в този тип партия не просто по устав, а на практика се упражнява от ръководните й политически органи.

Красноречива характеристика за качествената разлика между двата типа партии е и отношението на дадено ръководство към периода, предхождащ възкачването на даден лидер. Първият тип партия се дистанцира от миналото и носителите му в една или друга форма (в т.ч. крайната, позната от "практиките" от 30-те години на миналия век), докато партията, годна да води, се отличава със способността

да гради споделени оценки за изминатия път

като задължителна предпоставка за реално единодействие и убедително представяне пред обществото.

Публичните изявления на заместника на председателя на БСП Кирил Добрев на 16 декември миналата година са открита обосновка именно на първия тип отношение към миналото - постановката, че разрушителният модел на прехода е бил заложен още с приемането на Конституцията и последвалите закони и решения от тогавашните представители на партията, на което и които днешното поколение ръководители са жертва. Разбиране, което очевидно съвсем не е негово еднолично мнение, имайки предвид постановките за "политическата класа" и нейните деяния.

Днес БСП се намира в опозиция след парламентарни избори, на които успя да удвои електоралната си подкрепа и парламентарното си представителство - "златно време" не само за остра парламентарна активност, а преди всичко за цялостен преглед на кондицията на партията да стане носител на план за достойно развитие на България, стъпил на трезвата оценка както на постигнатото и на провалите досега, така и на реалните ресурси за проект - отрицание на олигархичния диктат на едноличната власт. Именно тази задача, която времето налага, ни задължава да скъсаме със "замитането" на дискусионните въпроси за това, как собствено функ-

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

ционират партията и нейното ръководство.

Като първа стъпка на такъв всеобхватен процес следва да си припомним не просто заглавието на Програмата на партията: "БСП за България - свободни граждани, справедлива държава, солидарно общество", а преди всичко конкретните постановки, залегнали в нея. Сега, в десетата година от приемането й през ноември 2008 година, дава ли тя необходимите на партията и на страната отговори?

В опита да отговорим на тези въпроси като начало заслужава да припомним

следните постановки от Програмата

- За прехода и за отговорността на партията - равносметката на прехода е, че резултатът е капитализъм в неговите най-уродливи форми; БСП носи огромна отговорност, че не успя да отстои и да реализира социалния модел на прехода независимо, че два пъти спечели абсолютно парламентарно мнозинство; основна причина за тази пасивност и отсъствие на решителност стана липсата на вътрешно единство в самата партия, фактическият разнобой по възловите въпроси на налагащите се промени;
- За съвременната глобализация - в Комунистическия манифест Маркс и Енгелс разкриха помитащата всякакви прегради мощ на глобализиращата се капиталистическа система; алтернативните решения в съвременните условия трябва да водят към преориентиране на икономиката към приоритетите на човешкото развитие, на демократичното общество, в съответствие с ясно формулирани социални и екологични императиви;
- За социализма - БСП е партия на демократичния социализъм, БСП провежда последователна политика за социална демокрация за развитието на активна социална държава като път към осъществяване на основополагащите ценности на демократичния социализъм; в съвременните български условия ние разглеждаме Конституцията като основата, на която може и следва да изградим своята политика през следващите петнадесет-двадесет години.

Впрочем посоченият в Програмата срок предлага възможност в течение на тази година да осъществим

„средносрочен преглед" на нейната валидност

чрез ангажирана общопартийна дискусия. Резултат на такава дискусия би могла да бъде програмна декларация, актуализираща или изменяща едни или други програмни постановки, която да бъде приета от Конгреса на партията.

Трябва да започнем от Програмата по три причини. Първата - защото решението, с което бе приета на 47-ми конгрес от ноември 2008 г., за широко запознаване с нея, остана неизпълнено; вместо това широко разпространение получи една брошура на тогавашния председател на партията Сергей Станишев с разсъждения защо сме социалисти, раздадена на самото заседание на конгреса без каквато и да било предварителна информация и обсъждане. Втората - защото днес мнозина в лявото пространство ни поучават, че всъщност навлизането на съвременния свят в нова епоха прави безнадеждно отживели всички досегашни представи за обществото и протичащите в него процеси. Третата - защото сме изправени пред предизвикателството, вместо да обявяваме края на всичко днес познато и да се обръщаме към всевишния за прошка и разбиране, да изработим и предложим идейно-обоснована политика, с която да печелим ново доверие и подкрепа в обществото тук и сега и да опровергаваме съжденията от рода, че "алтернатива няма".

Наред с програмната дискусия, не по-малко значение има и всекидневната практическа работа и в самата партия, и в обществото. Поне три въпроса заслужават особено внимание на предстоящото първо за годината пленарно заседание на Националния съвет на партията. Първият - предстоящото внасяне на предложението за гласуване на недоверие на правителството - както мотивите за предложението на тема корупцията, така и взаимоотношенията с ДПС, като заявило подкрепа за вота, но с различаващи се обосновки. Както заявих на последното заседание на 49-ия конгрес на 28 октомври м.г., корупцията днес представлява съзнателно управлявана система от забележително добре функциониращи изтънчени мрежи, някои силно структурирани, други доста децентрализирани, но всички посветени на едно - на самообогатяването. Вторият - обсъждането на проекта за Етичен кодекс, който следва да отговаря на едно определящо изискване - да стане реална бариера срещу въздействието на бизнес интереси и паралелни структури по отношение на политическите решения и практическата дейност на партията. Третият -

липсата не само на политически позиции

но и на последователни практически действия на Националния съвет, на Парламентарната група и на структурите на партията по места по горещите теми на деня - намеренията относно парк Пирин и Банско; приватизацията, концесиите и препродажбите за печеливши банки и стопански обекти, като ОББ, Аерогара София и хотел Рила; действията и бездействията на правозащитните органи по твърденията и докладите за незаконно забогатяване, за мащабна контрабанда на цигари и т.н.

Без да забравяме и т.11 на раздел VII от приетите от НС на БСП на 18 ноември м.г. "Мерки и неотложни задачи за подобряване на организационното състояние и разширяване на политическото влияние на БСП", а именно: "ИБ на НС на БСП да внесе на заседание на Националния съвет информация за изпълнение решението на НС на БСП от 20 юни 2013 г. за обстановката в страната и задачите на партията" (относно последиците от катастрофалната номинация на Делян Пеевски за ръководител на ДАНС) със срок м. януари 2018 г. и вносител Корнелия Нинова.

Като при това се проникнем от съзнанието, че колективното начало остава незаменимо като основа за утвърждаването на БСП като водеща политическа сила в съвременното общество. Основа, без която не можем да разчитаме и на успех в бъдещите избори, към които следва да подходим съвсем не като към "игра" с ред "мачове", на които "бием" или напротив, а като решаващ сблъсък на качествено различни виждания за по-нататъшния път на България в новите времена.

ГЛОБУС
страници за МЕЖДУНАРОДНА политика
ВТОРНИК
9 ЯНУАРИ 2018

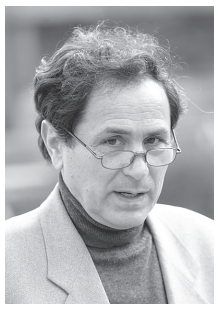

Александър Дубчек вдъхва у хората надежда за истинска промяна

ПРАГА ИЗБИРА ЧОВЕШКОТО ЛИЦЕ НА СОЦИАЛИЗМА

ПРЕДИ 50 ГОДИНИ РЕФОРМАТОРЪТ АЛЕКСАНДЪР ДУБЧЕК ОГЛАВЯВА ЧЕХОСЛОВАШКАТА КОМПАРТИЯ

Годината 1968-а се свързва с Пражката пролет, но наскоро отминалата дата 5 януари остава в сянката на други драматични дати на същата година. И тази дата наистина е незаслужено пренебрегвана. Не че трябва да бъде окичена с медал за исторически заслуги, но все пак Пражката пролет започна именно на 5 януари - просто на тази дата за лидер на чехословашките комунисти бе избран реформаторът Александър Дубчек, сменил неосталиниста Антонин Новотни.

Юри МИХАЛКОВ

Словакът Дубчек е много интересно явление в бетонната догма на съветския модел на социализъм. Човек би могъл да си помисли, че заради напредничавите за времето му разбирания той е израснал някъде на Запад с неговото многообразие от идеи и ценности, че е натрупал знания в някой престижен университет с традиции едва ли не още от епохата на Ренесанса. Всъщност Александър Дубчек е израснал в среда, която е била противопоказна за едно реформаторско мислене. Това че е роден в семейство на комунисти (1921 г.) не може да се смята за противопоказно, в началото на века хората с такива възгледи са били смятани за прогресивни. Но през 1925 г. семейството му емигрира в СССР, не къде да е, а в азиатска Киргизия. Той всъщност там прекарва част от детството си. После фамилията се премества в Горки, вече в европейската част на Съветска Русия, където Александър учи в средно училище. И през 1938 г. родителите му се връщат в Словакия - това, впрочем, става в разгара на сталинистките чистки. Какво ли реформаторство биха могли да му дадат азиатска Киргизия от 20-те години с тогавашния й родово-племенен бит или пък сталинистката атмосфера на преследвания и страх от 30-те години? Все едно кокиченце да поникне от киргизските камънаци или от сталинстката стомана.

Вече в родината си израсналият Дубчек работи като шлосер в завод, обвързва се с работническото движение и влиза в компартията. Включва се дейно и в антифашисткото движение, лежи и два пъти в затвора, участва и в Словашкото национално въстание (1944), раняван е в престрелки. Личност с такава биография не може да зареже политиката и след края на Втората световна война Александър Дубчек логично се отдава на партийната работа (така са наричаше политическата кариера при соца) - последователно заема все по-високи позиции, за да стигне на 5 януари 1968 г. до политическия Олимп.

При Дубчек има и друга тенденция, макар и с драматичен обрат. Когато става първият човек в Чехословакия, той има подкрепата на съветския ръководител Леонид Брежнев, който вече не криел недоволството си от Антонин Новотни. С една дума Дубчек е бил "човек на Брежнев", какъвто е стандартният жаргон още от едно време. Но само след няколко месеца ролите ще се разменят - Дубчек ще стане антиБрежнев, а Брежнев - антиДубчек. За сетен път лявата идея ще хвърли свои носители на противоположни полюси.

Впрочем същото се случва и с двойката лидери Дубчек-Хусак. Програмата на Пражката пролет е включвала пълно реабилитиране на комунистите, които са били репресирани при Новотни и отпреди това. Сред тях е бил и Густав Хусак, който също е словак. Лично Дубчек се е застъпвал за такива като него, включително и на срещите с другите соцлидери. Но именно Хусак ще стане чехословашкият антиДубчек. Именно той ще поеме партията и държавата като антипод на Пражката пролет с благовидния курс за нормализиране.

Още преди да поеме поста, 47-годишният Дубчек вече е бил популярен като нестандартен партиен апаратчик - бил е открит за общуване, хората често са го виждали усмихнат, а не намръщен, като другите партийни функционери. Разхождал се е из места, където са го правили обикновените хора, ходил е на плуване в обществен басейн, на футболните и хокейните мачове е седял сред зрителите, а не във ВИП ложа. Без да е бил на реформаторска възраст, стилът му на поведение определено е бил именно реформаторски. Всъщност той е бил апаратчик с човешко лице, още преди да измисли емблемата на Пражката пролет - социализъм с човешко лице.

Разбира се, рейтингът му удря тавана не просто защото поема висшия пост, а защото се доказва като лидер на една реформаторска политика. Непосредствено след избирането му той обявява, че заедно със съмишлениците си в партията ще работи за въвеждането на пазарни механизми в рамките на плановата икономика. През март 1968-а Новотни подава оставка и от президентския пост в хода на остра схватка с Дубчек, а и под обществения натиск за реформи. На негово място е избран далеч по-приемливият за новата политика генерал Лудвиг Свобода. Междувременно в страната отслабва цензурата, водят се свободни дискусии, появяват се нови вестници и независими обществени клубове. На 4 април компартията провежда пленум, вкарва още повече реформатори, които се превръщат в мнозинство в ръководните й органи. Мнозина от тях ще заемат по-късно ръководни постове и в държавата - премиерски, парламентарни, министерски.

А на 5 април е публикувана "Програмата за действие" на компартията - или изграждането на социализъм с човешко лице. Не може да се отрече, че Дубчек е работил ударно на попрището жизнено в средата - точно три месеца след избирането му за лидер той вече е готов не просто с визията, а с чипа на страната си.

На стр. 14

www.duma.bg

Снимка БГНЕС

Освен че промени състава на правителството си, британската Консервативна партия избра и нов лидер - Брендън Люис (на снимката)

Гърция скланя за „Нова Македония“

Партията в коалицията “Независими гърци” се отказва от предишните си възражения за подобно име

Гърция може да приеме ново наименование на Република Македония, съобщиха гръцките медии. Според телевизиите “Скай” и “Антена”, както и според печатните издания “То Вима”, “Катимерини” и “Естиа” името “Нова Македония” се очертава като най-вероятно за разрешаването на дългогодишния спор между властите в Скопие и Атина. В информациите се твърди, че тази позиция е била изразена от Панос Каменос, лидер на партията “Независими гърци”, която е коалиционният партньор на партията СИРИЗА и премиера Алексис Ципрас.

Тази нова позиция на Панос Каменос показва обрат в отношението му към въпроса. Миналия месец самият той твърдеше, че партията му няма да приеме наименование, в което присъства името “Македония”. Отделно заместникът му по партийна линия Панайотис Сгуридис предложи като приемливо за партията наименование “Централна република на Балканите”. Плюс че партията “Независими гърци” предложи референдум по въпроса, за който обаче има възражения, дори от страна на международния посредник Матю Нимиц.

В същото време гръцка позиция остава неясна, защото пак миналия месец правителството заяви, че за Атина е неприемливо към името “Македония” да се добавя прилагателното “Северна”,”Горна” или “Нова”, защото загатвали за наличието на две или повече Македонии. Гръцкото правителството обаче е положително настроено към предложението “Македонска република Скопие”.

На фона на тези разногласия опозиционната гръцка партия “Нова демокрация” призова наскоро правителството в Атина да излезе с единно предложение за името на Македония.

Все пак Алексис Ципрас изпраща насърчителни послания за разрешаването на спора. “2018 е важна година за Гърция, не само защото след цели осем години се отваря един важен прозорец за намиране на решение за името. Убеден съм, че е дошло време да вземем необходимите решения, за да оправдаем ролята на Гърция като водеща сила на Балканите, но и като опора на стабилността в един по-широк регион”, изтъкна той в интервю за гръцко издание.

Сходни са и изявленията на македонския премиер Зоран Заев. Първата половина на 2018 година е отличен период за окончателното решение на спора за името и Македония да направи крачка напред - да получи дата за започване на преговори за членство в ЕС и автоматично да официализира поканата от НАТО за членството, изтъкна Заев при визитата си в град Прилеп в самия край на 2017 г. “все още не се водят преговори по същество за името”, добави той. Ден преди това вицепремиерът Кочо Ангюшев заяви, че за него са еднакво приемливи наименованията като: Горна, Северна или Нова Македония. Премиерът е категоричен, че по въпроса за името трябва да има референдум.

Този месец се очаква Матю Нимиц да посети Скопие и Атина, където ще обсъжда възможните предложения. Отделно се очаква визита и на генералния секретар на НАТО Йенс Столтенберг в Скопие, на която също ще се разисква този въпрос.

Тръмп съкратил работния си график

Президентът на САЩ Доналд Тръмп започва работния си ден по-късно в сравнение с първите дни на президентството си, провежда по-малко срещи, отделя повече време за гледане на телевизия, публикации в туитър и обаждания по телефона.

Това разкри порталът Axios, който се позовава на източници. Обикновено Тръмп започва същинската работа в 11 часа с брифинги по въпроси на сигурността и разузнаването. Дотогава, от 8 до 11 часа, в разписанието му фигурира “време за решаване на административни въпроси” в Овалния кабинет. В тези три часа той се намира в резиденцията, гледа телевизор, говори по телефона и изпраща съобщения в туитър.

В Овалния кабинет президентът работи до 18 часа. През това време провежда една или две срещи, но като цяло звъни по телефона и гледа новините в столовата, която е до президентския кабинет. След края на работния ден Тръмп се връща в резиденцията си в Белия дом, където отново гледа телевизия или се обажда по телефона.

Порталът отбелязва, че в първите дни Тръмп е започвал по-рано работния си ден и го е приключвал по-късно. До 10:30 часа той вече е имал срещи и брифинги на разузнаването.

Изданието добавя, че Барак Обама е започвал работния си ден между 9 и 10 сутринта, а Джордж Буш-младши влизал в Овалния кабинет в 6.45 сутринта.

Турски депутати разследват ислямофобията в ЕС

Турският парламент създаде комисия за разследване на случаите на ислямофобия в 4 държави на ЕС, съобщи агенция Belga.

Става дума за държави, в които “са най-силно изразени проявите на ислямофобия” - Австрия, Германия, Франция и Белгия”. Турските депутати се надяват да получат от тези страни разрешение да извършват разследвания на място. Комисията започва работа още тази седмица.

Според агенцията инициативата на парламента в Анкара е отговор на многобройните расистки изказвания на австрийски граждани, направени след новината, че първото дете, родено през 2018-а, е момиче от турски произход.

Австрия не за пръв път е обвинявана в обиди към мюсюлманите. В края на юни мюсюлманската общност разкритикува тогавашния външен министър Себастиян Курц, който предложи да бъдат закрити мюсюлманските детски градини. Междувременно след изборите в Австрия през октомври Себастиян Курц стана премиер.

КРАТКИ

КНДР не чества рождения ден на лидера

Северна Корея не отпразнува рождения ден на лидера Ким Чен-ун, който вчера навърши 34 години. Досега рожденните дати на предшествениците му Ким Ирсен (дядо му) и Ким Чен-ир (баща му) се отбелязваха като държавни празници. Третият Ким пое властта през декември 2011 г., когато почина баща му. Междувременно южкорейски специалисти установили, че той има проблеми с бъбреците, анализирайки новогодишното му обръщение към нацията. Проследявайки вибрациите, шумовете и амплитудите в произнасянето на редица съгласни звуци, те стигнали до извода, че той може да има проблеми с бъбреци, за разлика от сърцето и дробовете.

Осуетена атака с дронове срещу руска база

Руските военни в сирийската база Хмеймим предотвратиха нападение с дронове, които са били свалени. Безпилотниците принадлежали на ислямистка фракция. Те били домашно производство, но понеже били много, можели да да нанесат значителни щети на техниката в базата.

В Украйна се краде повсеместно

Известният руски певец Алексей Лебедински (с артистичния псевдоним Професор Лебедински) охарактеризира с една дума живота в Украйна - кражби. Във фейсбук той сподели впечатленията си от няколкото месеца, прекарани в Киев. Там той е живял в скъп район, в който живее елитът. В един момент жителите на района поставили сферични огледала на завоите по пътищата. Но огледалата изчезнали буквално за един ден. През 2014 г. певецът напусна Русия и се пресели в САЩ по политически причини.

Пожар в Тръмп тауър

Покривът на Тръмп тауър пламна вчера. На видеозаписите се виждаше гъст дим, които се издигаше от покрива, но пламъци нямаше. Според местни медии най-вероятната причина за инцидента е късо съединение в електрическата мрежа.

Френският президент Еманюел Макрон и китайският лидер Си Цзинпин започнаха преговорите в Пекин. Макрон призова ЕС да вземе участие в китайския проект Новият път на коприната

Иран се отказва от английския

Техеран забранява изучаването му в началните училища, за да спре западното „културно нашествие“

Иран забрани преподаването на английски в началните училища, след като иранският върховен водач аятолах Али Хаменей заяви, че ранното изучаване на този език създава условия за западно “културно нашествие”, предаде Ройтерс.

“Преподаването на английски език в официалния курс на обучение на държавните и частните начални училища е против законите и правилниците”, заяви по иранската държавна телевизия ръководителят на държавния Висш съвет за образованието Мехди Навид-Адхам, цитиран от агенцията и от в. “Ню Йорк таймс”.

По думите му в този етап на образованието трябва да се положат основите на иранската култура в програмата на учениците.

Някои начални училища в страната преподават английски, но обикновено това се случва в средния етап на образованието, на възраст между 12 и 14 г. Някои деца учат език на допълнителни уроци извън учебната програма.

В реч през 2016 г. върховният водач на Иран аятолах Али Хаменей предупреди за опасностите от “културна инвазия” в страната и изрази гнева си от “преподаването на английски дори в предучилищните учреждения”. Той каза, че макар да няма нищо против да се учат чужди езици, става дума за “разпространяването на чужда култура в страната между деца, младежи и млади възрастни”.

Между съобщението на Техеран и протестите в страната няма изрично упомената връзка. Според Революционната гвардия на Иран, както и според самия Хаменей, безредиците се подхранват отвън, от враговете на ислямската република.

Междувременно външният министър на Иран предупреди съседните страни да не разпалват несигурност в страната му, имайки предвид антиправителствените протести, които заляха Иран през последните две седмици, съобщи Асошиейтед прес. Мохамед Джавад Зариф говори пред конференция за сигурност в Техеран, повтаряйки позицията на иранските власти, които твърдят, че чужди държави са предизвикали размириците. Зариф подчертал, че “никоя страна не може да създаде сигурна среда за себе си за сметка на създаването на несигурност сред съседите си”.

Официалната агенция ИРНА цитира Зариф, че “подобни опити” само и единствено ще се провалят.

Иранските власти заявиха през последните няколко дни, че протестите са утихнали. Те първоначално бяха заради икономическите проблеми в страната, но по-късно протестиращите призоваха за сваляне на правителството.

Вчера властите освободиха 70 души, арестувани за участие в антиправителствените протести. Те бяха освободени, след като парламентът проведе специално заседание за демонстрациите, предаде ДПА.

“Тази тенденция (на освобождаване) би трябвало да продължи”, освен в случаите, които включват подстрекатели и хулигани, каза генералният прокурор на Техеран Абас Джафари-Долатабади.

Една от главните теми на специалното заседание на парламента, свикано от депутати реформатори, е била свързана с това да се осигури на задържаните демонстранти, особено студенти, приемлива правна помощ и преглед и незабавно да се поправят арести, сметнати за “грешка”.

Орбан видя бежанците като „завоеватели“

Премиерът на Унгария Виктор Орбан нарече пристигащите в Европа бежанци “мюсюлмански завоеватели” и обяви, че неговата страна няма намерение да приема имигранти, предаде РИА “Новости”. Според министър-председателя на Унгария притокът на мюсюлманско население ще доведе до появата на “паралелни общности” в държавата. “Не смятаме тези хора за мюсюлмански бежанци. Разглеждаме ги като мюсюлмански завоеватели”, заяви Орбан за в. “Ди велт”.

Той призова лидерите на водещите европейски държави да проявят уважение към Унгария. Според него много страни от Европа обвиняват властите в Будапеща, че получават средства от Кохезионния фонд на ЕС (Фонда за сплотеност), но отказва да приема бежанци. Орбан отбеляза, че отделянето на пари за Унгария по никакъв начин не е свързано с въпроса за бежанците, тъй като има справедлив баланс тъй като унгарската икономика вече е открила своя пазар за свободна конкуренция.

В края на миналата година ЕК подаде съдебен иск срещу Унгария, Чехия и Полша заради отказа им да приемат бежанци в рамките на програмата за пренасочване на мигрантите. Бившият чешки президент Вацлав Клаус подкрепи Орбан. “Продължаващата масова миграция от мюсюлмани е сериозен въпрос. Тя може да унищожи Европа”, заяви Клаус, цитиран от унгарския в. “Модьор хирлап”.

“Ако продължаваме да поддържаме миграцията на хора с чужда култура, ще допринесем за унищожаването на Европа. Културата на имигрантите не е родена в Европа. Предложението на френския президент Еманюел Макрон за задълбочаваща се интеграция ни води по грешен път”, подчерта Клаус.

Снимка БГНЕС

Има опасения за екологична катастрофа в Източнокитайско море, след като от танкер продължава да изтича петрол, два дни след като той се сблъска с товарен кораб. Китайските власти уточниха пред държавните медии, че танкерът “Санчи” има опасност да експлодира и да потъне. Екипажът на танкера, 30 иранци и двама бангладешци, остава безследно изчезнал, въпреки международните спасителни усилия

Снежна буря блокира Испания

250 военнослужещи бяха мобилизирани в Испания, за да помогнат на хиляди хора, блокирани в снежен капан в автомобилите си. До изпращането на военни се стигна, след като хиляди хора бяха буквално в хватката на снежен капан в колите си на магистрала край Мадрид, съобщи АФП.

Местни медии определят нощта като много тежка. Обилният снеговалеж в южната страна започна още в събота. На магистралата между Мадрид и Сеговия имало над 3000 закъсали автомобила, на територия от около 70 километра. Повече от хората се прибирали по домовете си след Коледните и новогодишните празници.

“Колите бяха премахнати една по една. Имаше автомобили със семейства с бебета, които нямаха нито храна, нито вода”, заяви говорителят на Спешния център при армията на Испания Аурелио Сото.

Властите в страната предупредиха хората да не предприемат пътувания, освен ако това не е безкрайно наложително.

Видеоматериали в социалните мрежи показват как войници и полицаи копаят с лопати снега, затрупал колите.

Критични остават атмосферните условия и на други места в Европа. Бурята “Елинор” се отрази сериозно на нивото на река Рейн в Кьолн. Нивото на реката надвиши 8 метра. В Бон Рейн вече преля, съобщават международните агенции.

Предлагат да отрежат мандата на Меркел

Вицепредседателят на Бундестага Томас Оперман предложи да бъдат ограничени правомощията на канцлера. Според него правителственият лидер трябва да остане “зад кормилото”, но не повече от два последователни мандата.

“Ди велт” съобщава, че позицията си Оперман мотивира с това, че канцлерът на Германия има най-тежката работа в страната. Политикът отбелязва, че продължителността на пълномощията може да бъде увеличена до 5 години.

Ангела Меркел заема поста канцлер на Германия вече 12 години.

Белгия е на прага на нова криза

Белгия се изправя на ръба на нова правителствена криза, след като зачестяват призивите за оставка на държавния секретар по убежището и миграцията Тео Франкен. Миналата есен Франкен сключи от името на правителството споразумение със Судан за обратно приемане на незаконно пребиваващите в Белгия граждани на африканската държава. Местни медии тогава уточниха, че става дума за 158 суданци, задържани в Брюксел и отведени в център за мигранти от закрит вид. През декември се появиха непроверени съобщения, че част от върнатите суданци били подложени на мъчения.

Белгийското правителство възложи външна независима проверка и спря временно връщанията към Судан. Опозицията поиска оставката на Франкен, а от началото на януари представители на партии от управляващото мнозинство започнаха да се присъединяват към виждането, че държавният секретар следва да се оттегли. Председателят на партията мандатоносител Нов фламандски алианс (НФА) Барт де Вевер предупреди, че ако управляващото мнозинство поиска официално оставка от Франкен, това ще доведе до оттегляне на НФА от правителството. В случай че се стигне дотам, вероятно ще се наложат преговори за нова коалиция или нови избори.

За Турция, н

Страната „навлиза в атмосфера н

Снимка БГНЕС

В Истанбул при откриването на обновената и реставрирана църква "Св. Стефан" българският премиер обеща на Ердоган да се превърне в мост за европейските амбиции на Турция

Зорница ИЛИЕВА

Докато у нас през последните дни управляващи и медии насочваха вниманието към съседна Турция единствено във връзка с честването на края на продължилия 6 години ремонт на нашата желязна църква "Св.Стефан" в Истанбул и присъствието на тържеството по този повод на българския премиер и турския президент Ердоган, Анкара на практика навлезе в един период, който бе определен от сериозните наблюдатели там като "съдбовен за Турция". Става въпрос, че страната "навлиза в атмосфера на избори", макар и те да са официално насрочени за ноември 2019 година. Пресата е залята от коментари за "отрязване още в началото" на предполагаеми кандидати за президент, за настроенията в основните партии, включително извънпарламентарните, за вероятността да се обявят извънредни избори, ако обстоятелствата го налагат и т.н.

Разбира се, че и посещението само за ден на Ердоган в Париж е тема за обстойни коментари, както и ситуацията в Иран или още повисоката степен в обтегнатите отношения с Вашингтон след обявената присъда в Ню Йорк над банкера от "Халкбанк" Хакан Атила. Но друго си е да се подгрява обществото с кандидатура на екпрезидента Абдуллах Гюл за президент в следващите общи парламентарно-президентски избори през 2019 година. А ако се посочи, че тази кандидатура е "определена от Англия", което е научено "от доверени източници", тогава играта става повече от забавна. Още повече, че "от САЩ имало възражения поради липса на лидерски качества, но Лондон е бил убедителен и идеята е приета". Исмет Йозчелик дори пише, че "Гюл вече е противник" и се обосновава със зачестилата активност на Гюл във вътрешен и външен план, както и с нарасналия негов трафик на възстановени стари международни връзки.

Читателите не могат да останат безразлични, когато се казва, че "повечето от политическите партии, които участват в избори, не получават държавна помощ, а Гюл не само получава, но и разполага със 17 автомобила и много хора като екип, които са на държавна издръжка".

Хладни отношения

Известно е, че между Ердоган и Гюл отношенията са хладни, но при управляващата Ердоганова партия ПСР, винаги е имало "тишина по отношение на Гюл". Някак внезапно в края на 2017 година "конецът се скъса" и Айдън Юнал, писал речите на Ердоган години, в своя статия, без да споменава името на Гюл, казва, че "самостоятелно кои избори е спечелил, кое нападение посрещна с гърдите си, какъв риск пое, под кой успех постави подписа си", докато "бягаше от всеки спор" и беше "гледан като писано бебе израснало в памук". Изводът е, че "ако нямаше зад себе си здрава организация и мрежата на Фетуллах Гюлен, обвинена за опита за преврат на 15 юли, е навлязла в университетите и че е назначавал онези ректори, които сега са по затворите.

Обстановката е напрегната

Обстановката в Турция наистина е напрегната независимо, че Ердоган през последните седмици малко стои в страната. Всъщност става въпрос за това, че на тези предстоящи избори, когато и да са, ще си дадат среща, както казва Ръза Зейлют, "съвременна светска демократична република и един постмодерен падишахлък, основаващ се на еднолично управление". Ролята на опозиционната НРП, кемалисти, никак не е малка в такава ситуация. Ако кандидат на НРП стане лидерът Калъчдароолу, а срещу него стои името на Ердоган, повечето наблюдатели са убедени, че Ердоган ще спечели. Защото Турция е сунитска, а дълги години се внушава, че Калъчдароолу е алевит, въпреки че не е. На още повисок глас, отколкото беше на референдума през миналата година, ще се крещи, че "на става дума за дипломация, избори или политики навън.

Жените вън от политиката

Това е страна, в която жените гласуват за "партията на тюрбаните", защото още от началното училище вече се разпространяват тюрбаните т.е. забраждането и то по нареждане на министерството за семейството. А изследвания показват, че колкото са повече забрадените жени, приели да са вещ, подчинена на мъжа, толкова повече расте насилието над жените.

Политика на ПСР през последните 15 години е да се "изведат жените от политиката, да се поставят под властта на мъжете и да дават своя глас съгласно нарежданията им". Видно е, че тюрбаните т.е. забрадките си имат своя роля и то в крайна сметка се оказва и политическа. Управляващите определено знаят как да използват религията и консервативните настроения сред населението. Според интересите си.

Амбициите навън

Независимо от сложната и дискутирана разнопосочно обстановка вътре в страната, Ердоган и за ден не е изоставил амбициите във външната политика на Турция. Не пропуска да изложи пред журналисти вижданията и целите си, да обясни позициите на управлението по важните световни теми. За обстановката в Иран след уличните протести там в най-малко 70 града, Ердоган заявява, че е разговарял с президента Рохани и е получил уверенията му, че обстановката ще се нормализира до дни. Тя вече наистина е нормализирана, пояснява турският президент. Посочва официалното изявление на турското МВнР по въпроса, но подчертава, че "не можем да приемем, че някои страни като САЩ и Израел се месят във вътрешните работи на Иран и Пакистан. Това го видяхме в Ирак. В Сирия има ли подобрение, а в Либия, Тунис, Судан, Чад какво е?", пита Ердоган. "Всички тези страни са мюсюлмански държави, а върху тях се играят игрички", заявява Ердоган и е убеден, че причините са в наличието на "подземни богатства, които те се опитват да завладеят". И още - "това са истини, които трябва да знаят всички народи, най-вече нашият, защото съобразно това да променят и възгледите си". Да не забравяме, че част от цитираните страни Ердоган посети неотдавна и то в изпълнение на политика за роля, влияние и инвестиции в Африка. В тази връзка редица коментатори в Анкара не пропуснаха да конкретизират целите, които САЩ и Израел са следвали по отношение на Иран. Според тях задачата е била да се породи недоверие между Иран и Турция, да се насочи Иран към вътрешни проблеми, за да се ограничи дейността му в региона на Близкия изток, включително Сирия, Ливан и Йемен, да се постави страната на аятоласите в състояние на отслабена държава, която не може да противодейства на САЩ и Израел, да се създаде по-спокойна обстановка за Барзанистан

Снимка БГНЕС

Протестът на "Репортери без граници" заради арестуваните в Турция журналисти не трогна Ердоган

"ранно разчистване на сметките"

"да го отреже още в началото", "да го приключи вътре в ПСР", за да не се получи, че Гюл му е алтернатива. Именно затова някои в Анкара предполагат, че Ердоган може да насрочи извънредни избори и да изпревари дадени събития. Позната практика. Още повече, че Гюл може да разбърка сметките не само на управляващата ПСР, но и на опозицията.

Кандидатката за президент от новата "Добра партия", Акшенер, побърза да заяви, че ще има самостоятелна кандидатура и няма нищо общо с Гюл. Изненадващо, но от затвора в Одрин съпредседателят на прокюрдската парламентарна партия HDP, Демирташ, излезе с изявление, че на 222 извънреден конгрес на партията на 11 февруари т.г. няма да се кандидатира за съпредседател. А в основната опозиционна партия с лидер Калъчдароолу, кемалистката НРП, мненията за Абдуллах Гюл са разнопосочни. Някои не го приемат, други "гледат топло", трети го определят за демократ или за човек, "който не взима страна". Не са малко и онези, които са убедени, че Гюл е отговорен за това, че ФЕТО, един алевит ли ще дадете гласа си или на един от нас", какъвто, разбира се, е Ердоган.

"Тъжно е, но това е истината", казва Зейлют и препоръчва НРП да не излъчва Калъчдароолу за кандидат-президент. Само дето не е ясно това информация от типа "фалшиви новини" ли е или е част от стратегия за "предварително разчистване на сметките".

Да се каже, че тайната задача на НРП е да издигне Калъчдароолу, за да спечели Ердоган си е доста оспорима теза. Но това е Турция, а тя е "напред с материала", когато търпелив лидер", щеше да е никой. Според Йозчелик Ердоган дълго време не е предприемал мерки, защото е познавал "страхливата натура на Гюл" и не е предполагал, че може да стигне далеч. Но "работата стана международна" и зачестилите контакти с други партии са дали основание за действия. И анализите с внушения по вътрешнопартийния живот в Анкара явно зачестяват. Както и догадките, че и Гюл знае какво се случва в "Бешпете" (президентския дворец), и Ердоган е наясно с контактите на Гюл. В прав текст се твърди, че "американското управление ще направи всичко възможно Ердоган да не бъде избран". Което принуждава Ердоган да прави

но без черквата „Св. Стефан”

на избори”

т. е. независим Иракски Кюрдистан, да се укрепи коридор ПКК/PYD, т.е. между турските и сирийски кюрди, и в крайна сметка операцията в Иран да получи регионална разрастване. Не е случайно и че се припомнят слова на посланика на САЩ, Джеймс Джефри, че “сътрудничеството между Турция и Иран е по-опасно и от “Ислямска държава”.

Кои са приятелите

За присъдата на Хакан Атила, “Халкбанк”, от 5,5 години затвор за оказване на помощ при превеждането на средства от Иран при продажба на нефт и газ, което противоречи на наложени на Иран санкции от САЩ и коалиция, Ердоган е категоричен, че това е политически мотивиран случай и е “атака срещу управлението в Турция”. Бъдещето ще покаже дали като казва при посещението си в Париж, че САЩ са стратегически партньор на страната му, той вярва безусловно в това партньорство. В същото време с френския президент Макрон подписва тристранно споразумение между Турция, Италия и Франция (между Еуросам, Аселсан и Рокетсан - последните 2 са турски консорциуми) за производства на безпилотни самолети и противовъздушни системи, а самите разговори с френския си колега е определил като “среща с голямо значение”. В обширно интервю за националната френска телевизия Ердоган отговаря обстойно на въпроси, които засягат щекотливи теми. Дали вижда Макрон като лидер на ЕС при затрудненията на Меркел, Ердоган дипломатично посочва, че Франция преди всичко има своя различна позиция и това е от години. За последните 15 години той е имал безпроблемни отношения с президента Ширак, друг период с президента Саркози и сега периодът е нов и различен с Макрон. Поставили добро начало в двустранните отношения, но подчертаването, че той управлява 15 години при трима френски президенти, никак не е случайно. Бил оптимист и стъпките били в добра посока. Без значение, че протестите около сградите, където разговаря в Париж, са многобройни и предимно от кюрди. А френските журналисти не пестят критики по отношение на политиките му. За него е важно, че има споразумения във военната област и тристранно сътрудничество с Италия и Франция. Признава, че ако неговата партия го предложи, той ще се кандидатира за президент при следващите избори в Турция, а за Асад напомня, че още преди години го е съветвал да направи реформи в посока демокрация, но не е успял да го убеди. Обяснява турската операция “Ефратски щит” в Сирия като усилие да съхрани границите си, а за подкрепата от страна на Запада на терористични организации, визира сирийските кюрди и ПКК, не са стигнали до единна позиция с президента Макрон.

Слуховете, че експрезидентът Гюл ще се кандидатира отново за президентския пост, подгряха напрежението в страната

Ердоган демонстрира самочувствие

За Ердоган снимките, които си правят американските войници в Сирия с кюрдски бойци, са неприемливи, както и веенето от страна на сирийските кюрди на американското знаме заедно със собствените знамена. Не се впечатлява, че на Запад го приемат за силов и авторитарен лидер. Интересува се само от уважението на собствената си нация. Избран е от 52% от населението при 85% гласували на избори, което е доста по-различно, отколкото във Франция например. Убеден е, че тези негови резултати, както и на ПСР, дават основание за извод, че в Турция демокрацията е силна.

Няма спор, че дори и за ден във Франция, дори и понамръщен на вид, Ердоган се стреми да демонстрира самочувствие и вяра в сили и възможности. Без да акцентира особено върху членството в ЕС, той споменава, че “Турция е уморена” от преговорите и няма да чака да бъде приета “като се моли постоянно на ЕС”. Често е казвал, че има и други алтернативи. В Париж не ги назова конкретно, но всички са наясно за какво иде реч. Интересно какво са си говорили с нашия премиер при срещата във връзка с черквата “Св. Стефан”.

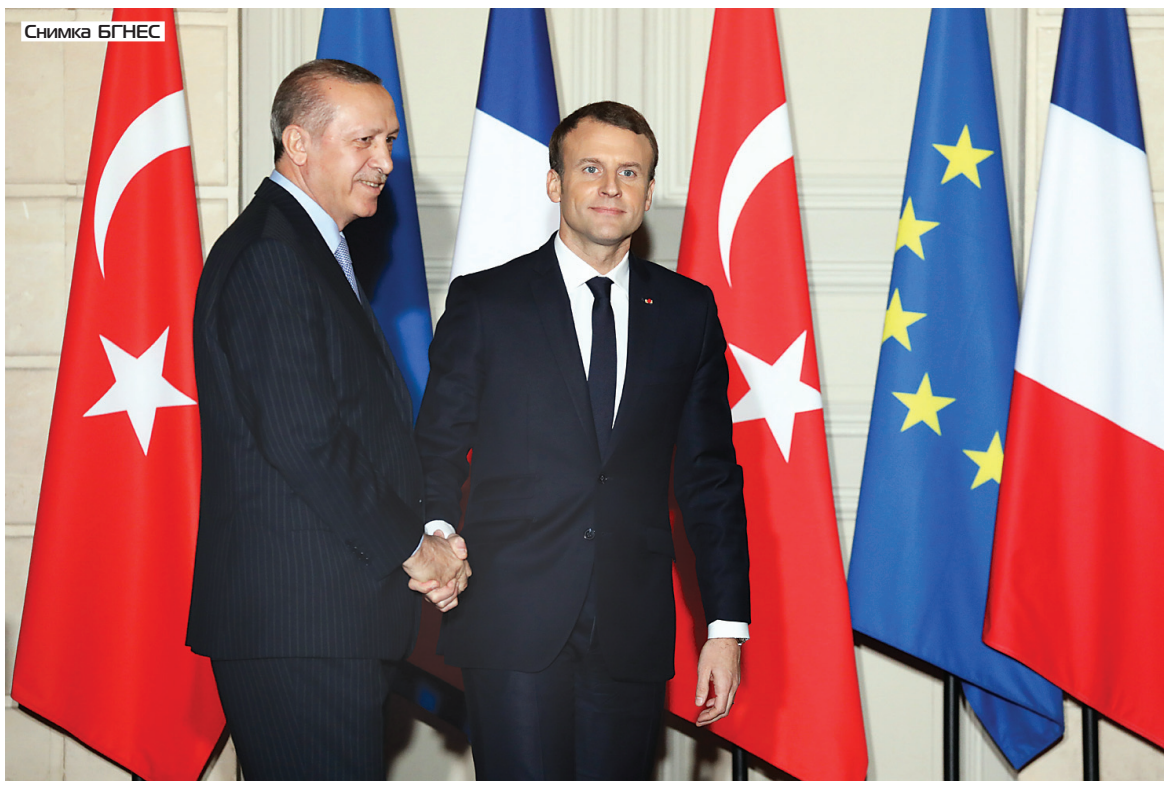
По този повод не би трябвало да се пропусне изказване на нашия посланик в Анкара, която в интервю за БНР от двора на черквата казва, че “Св. Стефан” е построена на Босфора и е гордост за българите и т.н. За 2 години престой в Анкара би трябвало да знае, че черквата е построена на “Златния рог” (Халиджа) и тогава това е бил един от най-просперииращите райони на Цариград, доста позападнал през последните десетилетия и сега обновяван по начин, който съответства на мащабите на строителството в съседна Турция. Друг въпрос е защо все забравяме правилото “всичко с мярка” и пренавихме пружината до степен, че се губи същността. В това отношение Турция може да е за пример, където всяка дума има значение и не се подхвърля безцелно. Следи се за интересите, а те не винаги съвпадат с нашите. Дори отвличането на внимание би трябвало да се прави компетентно. На ниво, както се казва.

Турското правителство се хвали със стопански ръст от над 11 процента. Инвеститорите обаче избягват Турция. А магазините по главната търговска улица на Истанбул един след друг загиват

Част от опозицията застава зад Ердоган

Една от водещите опозиционни политически сили в Турция - “Партия на националистическото действие” на Девлет Бахчели, ще подкрепи кандидатурата на Реждеп Тайип Ердоган за президентските избори през 2019 г., съобщи Анадолската агенция.
Бахчели, чиято партия има четвърта по големина фракция в парламента в Анкара, обяви пред журналисти, че воденатa от него политическа структура няма да издига свой кандидат за предстоящия догодина вот.
“Партията ще действа в духа на идеята за национална сплотеност и ще подкрепи Ердоган”, подчерта Бахчели.

Ердоган определи разговорите с френския си колега Макрон като “среща с голямо значение”

www.duma.bg

ПРАГА ИЗБИРА ЧОВЕШКОТО ЛИЦЕ НА СОЦИАЛИЗМА

Танковете сложиха край на поетия курс към "социализъм с човешко лице"

От стр. 9

В него има и свобода на словото, придвижване, дебати, сдружаване и парламентарен контрол върху репресивните органи, независимост на съда, възможност за многопартийни избори и федерализация на Чехословакия. Реформата на политическата система трябвало да стане за 10-годишен период. В страната се говори открито за пазарни механизми и децентрализиране на икономиката, за същинско народовластие и по-голямо участие на работниците в управлението. С отмяната на цензурата се засилва прозрачността в работата на партийните и държавните институции, либерализацията буквално нахлува в медиите и културата. Обмисля се легализиране на социалдемократическата и народната партия. Набелязват се и мерки за по-широка автономия на словаците в рамките на двунационалната държава. В цялата страна се провеждат митинги и демонстрации, на които гражданите свободно изразят своите гледни точки за политическия живот и бъдещето на Чехословакия. Западни журналисти, посетили ЧССР по онова време, са я намирали за "най-свободната страна в Европа"

Впрочем това сме го почувствали и ние, в България. На 28 юли в София бе открит Световният фестивал на младежта и студентите. Това е бил период, в който натискът срещу Дубчек и ЧКП от страната на другите соцстрани вече е доближавал връхната си точка. Въпреки това при откриването чехословашката делегация преминава покрай трибуните със скандиранията "Дубчек, Свобода". А в официалната ложа са били Тодор Живков и цялото ни ръководство.

Политиката на Дубчек за нов модел на социалистическа демокрация печели всенародна подкрепа в пълния смисъл на тази дума - неподправена, спонтанна, а не режисирана и заседателна. Едва ли е имало друга управляваща компартия в соцлагера, която да се е радвала на такава искрена подкрепа. По онова време в Чехословакия вече се провеждали социологически проучвания и те показвали високо ниво на одобрение за новата политика на компартията.

Пражката пролет обаче е посрещната на нож от СССР и другите компартии. За тях отмяната на ръководната роля на компартията, политическият плурализъм, многопартийността, пазарните механизми, свободата на словото и сдруженията са недопустима ерес. Месец след приемането на програмата за действие ръководството на ЧКП е привикано в Москва, където е критикувано за своята политика. Следват двустранни и многостранни срещи както между останалите компартии, така и между тях и ЧКП. Дубчек обяснява, че смисълът на политиката му е да изгради социализъм с човешко лице. На което в Москва обидено го контрират: "А при нас какъв е: с нечовешко ли лице?"

Първото предложение за военни решения в Чехословакия се прави още на срещата на 8 май в Москва между лидерите на СССР, Полша, ГДР, България и Унгария. На него обаче унгарският лидер Янош Кадар се обявява против.

Въпреки постоянния натиск през следващите три месеца, Александър Дубчек отхвърля диктата, не приема и отказа от реформаторската политика. На 16 август, ръководството на съветската компартия взема решение за военно нахлуване в Чехословакия, а на 18 август зад решението застават и лидерите на България, ГДР, Полша и Унгария.

Между другото разсекретените документи от последните години разкриват нови нюанси за онези събития. Ето какво споделя зам.-директорът на Руския Институтът за обща история Виктор Ишченко: "По-рано съществуваше митът за Брежнев като един вид ястреб - представител на твърдата линия по отношение на Чехословакия. Докато новите документи доказват, че Брежнев е бил привърженик на намирането на политическо решение. Правилата на играта в Политбюро обаче изключват различията в мненията. Затова и Брежнев, който по-скоро е бил с мек характер, в крайна сметка се предава".

Колегата му Михаил Прозуменшчиков добавя: "Основните опоненти на Брежнев тогава са били министърът на отбраната Андрей Гречко и украинският партиен лидер Пьотр Шелест. Гречко се е стремял да предотврати евентуалното отслабване на Варшавския договор чрез излизането на Чехословакия. А Шелест се е опасявал, че западните райони на Украйна биха могли да се заразят от вируса на реформаторския комунизъм".

У нас след 10 ноември бе писано, че Тодор Живков бил едва ли не най-твърдият привърженик на военното решение. Но Михаил Прозуменшчиков разкри, че според документите "предимно Валтер Улбрихт и Владислав Гомулка (немският и полският лидер) са били привърженици на военните действия: "Те са допускали, че в Чехословакия ще се стигне до реставрация на капитализма. А загубата на Чехословакия, което не е било изречено гласно, но очевидно се е имало предвид, би представлявало тежък удар върху собствените им страни. В такъв случай хората там биха казали: защо чехите да имат правото на това, а ние - не? Затова и държавните лидери оказват натиск върху съветското ръководство".

Така или иначе, в нощта на 20 срещу 21 август военни части на пет страни от Варшавския договор нахлуват от всички посоки в Чехословакия - сред тях са и два български полка, общо 5000 военни. Всъщност българският контингент е най-малобройният. Като цяло 250-хилядна войскова групировка, две трети от които са съветски части, и няколко хиляди танка, са хвърлени срещу Пражката пролет - или срещу реформаторската политика на Дубчек. Впрочем, намесата е осъдена от други социалистически страни - от Румъния, която отказва да участва в нахлуването, макар да е членка на Варшавския договор, от Югославия, Куба, Китай и Албания.

Силите на Варшавския договор установят контрол още на 21 август. Прага обаче не губи хладнокръвие в този кошмарен момент. Съобщавайки за нахлуването на съюзните армии, държавното радио призовава да не се оказва въоръжена съпротива, а военното министерство заповядва на армията да остане в казармата. Самият Дубчек в свое радиовъзвание призовава гражданите да запазят спокойствие и да не се допусне кръвопролитие и реално повторение на унгарските събития от 1956 г. Той обаче е арестуван в 3 часа на 21 август от съветски десантчици и е отведен в Москва заедно с още четирима реформатори от висшето ръководство. Два дни по-късно за Москва отлита президентът Лудвиг Свобода. Там той от името на страната си подписва "Програмата за излизане от кризата", чиито 15 точки са формулирани от съветското ръководство. За да се избегнат кръвопролитията, Дубчек и останалите реформатори трябва да приемат отказа от реформи. Когато чехословашката делегация се завръща в Прага, на летището Александър Дубчек не крие сълзите си от болка - по-естествена реакция на "социализма с човешко лице" едва ли можеше да има.

В същото време населението в Чехословакия оказва масова съпротива, макар и пасивна по призива на Дубчек - тоест съпротива, без кръвопролития. В една пражка фабрика столични комунисти провеждат извънредния 14 конгрес на ЧКП, на който осъждат интервенцията, преизбират Дубчек за лидер, макар той да е под арест в Москва, и избират нов централен комитет. В страната няколко седмици работят 12 нелегални радиостанции, които информират за окупацията и излъчват призиви към военнослужещите от петте държави да не участват в позорното дело. През ноември 60 000 студенти провеждат седящи стачки в защита на Дубчековата "Програма за действие". Междувременно до края на ноември се изтеглят всички окупационни части (българският контингент го прави до края на октомври). По време на интервенцията са убити над 90 чехословашки граждани, тежко ранени са над 300, а леко ранени - 500 души. В страната обаче остава 80-хилядeн съветски военен контингент.

Борбата за политиката на Дубчек продължава и след изтеглянето на съюзническите части. През декември близо 1 милион работници от стомано-добива, строителството, транспорта и селското стопанство заплашват с национална стачка в защита на реформите, но впоследствие Дубчек ги разубеждава, за да не предизвикат нова военна намеса на Съветския съюз.

Едни от най-драматичните страници на Пражката пролет е саможертвата на нейните последователи вече след окупацията. От януари до април публично се самозапалват и загиват трима души - студентите Ян Палах и Ян Зайц, както 40-годишният комунистически функционер Еужен Плоцек. Те са се самопожертвали и заради реформаторската политика на Александър Дубчек.

Показателно е, че реформаторите не са отстранени веднага от ръководните постове в ЧКП - това просто е било невъзможно, защото са били мнозинство. Тяхното отстраняване е станало постепенно, след месеци. Александър Дубчек например чак пред април 1969 г. е сменен на лидерския пост от Густав Хусак. Изпратен в девета глуха - ръководител на лесничейство в Словакия, където работи до пенсионирането му през 1981 година.

Историята обаче не го забравила. През 1989 г. избухва Нежната революция и той е сред най-активните й участници. Несъмнено в нея е виждал част от идеите си, които не е могъл да материализира - демокрация, свобода на словото, многопартийност - той например учредява Социалдемократическата партия. В един момент е избран и за председател на парламента.

По форма Нежната революция е сходна с Пражката пролет, но по съдържание тя отива много по-далеч и се превръща в нейна противоположност. Тя връща капитализма в Чехословакия - нещо, което Дубчек не е искал навремето, както твърдят историците. Освен това Нежната революция доведе до разпад на страната, а Дубчек като словак е бил против него, но не е могъл да го спре. Всъщност разпадът се случва малко след неговата смърт през 1992 година.

Половин век след Пражката пролет за нея е написано толкова много, че едва ли може да се каже нещо ново. И все пак при нея рулетката на историята така завърти събитията, че постави действащите лица в противоречиви, на моменти и взаимно отричащи се роли.

Да вземем Александър Дубчек. Какво е бил неговият социализъм с човешко лице - реална възможност, макар и пропусната, или чиста проба химера? Мнозина у нас биха искали да е първото. Вероятно защото жалят, че социализмът си е отишъл твърде млад - 74-те години в СССР и по-малко от век в другите страни са направо пубертетната възраст за календара на историята. На него сякаш несправедливо му бе отнета възможността да се развива и еволюира към демокрация и по-ефективна икономика.

Историческият ход обаче показва, че Дубчековият проект е по-скоро илюзия. 20 години след Пражката пролет дойде Нежната революция, двете явления са като сестри в чешката история, без 68-а едва ли щеше да има 89-а във варианта, в който тя се случи. Само че Нежната революцията върна капитализма в Чехословакия. Чешкият историк Олдридж Тума казва за Дубчек, че е "бил преди всичко комунист и нито веднъж не пожела да излезе от тази рамка". Такъв човек едва ли е ликувал, че като епилог на живота си е трябвало да приеме реставрацията на обществена система, която е отричал. И при който центърът е капиталът, а не човекът. Волю или неволю Дубчек е иззидал ред от тухли в един свят, където човешкото лице далеч не е главната ценност.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 9 ЯНУАРИ 2018

Якутски студове в Европа

КОЙ И ЗАЩО СЪЧИНЯВА БЪДЕЩЕ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО

RIANOVOSTI

Филип ПРОКУДИН

Приблизително към 2020 година в Европа ще има сибирски студове, местното население ще се спасява от студа на юг. В началото на XXI век тази прогнози предизвика много шум. Турция ще влезе в Евросъюза, а децата на световния елит ще учат в Китай - това беше още едно пророчество за бъдещето. Сега може да оценим кое от предреченото от експертите се е сбъднало, а кое - не. РИА "Новости" припомня какво прогнозираха футуролози и специалните служби преди петнадесетина години.

„Дайте пари"

В началото на XXI век светът беше еднополярен, затова американските експерти смело гледаха в бъдещето. В началото на 2000-те години по поръчка на Пентагона двама футуролози - Питър Шварц и Дъг Рандал, подготвиха доклад за близкото бъдеще. Прогнозата беше направена приблизително за 15 години. Докладът бе озаглавен "Imagining the Unthinkable" - "Представяйки си немислимото". Още в първите редове авторите честно предупреждаваха, че "разтеглят границите на съвременните изследвания на промените в климата". По тази причина Шварц и Рандал не стесняваха полета на фантазията си.

Те прогнозираха, че през периода 2010-2020-а повдигналият се океан ще наводни част от европейското крайбрежие - например Хага в Холандия, във важни селскостопански райони ще има мегасуша, климатът в Европа ще стане като в Сибир, заради което от север спасяващите се от студа жители ще хукнат към Италия. И през 2018 година Китай ще нахлуе в Казахстан, за да обезопаси тръбопроводите.

Счиненото по поръчка на Министерството на отбраната на САЩ бъдеще така си и остана само фантазия. В Европа продължава да властва мекият климат и бежанците нахлуват тук от юг, масово напускане на местни жители от Скандинавия не се наблюдава.

Защо тогава на американските военни им беше необходима счинената от двамата футуролози прогноза за настъпващ апокалипсис? Първо, всеки военачалник знае, че изненада може да разруши и най-блестящия план. Освен това, както отбелязва експертът от Асоциация за крайгранично сътрудничество, политологът и географът Марат Шибутов, географията и метеорологията и изобщо науките за климата винаги са имали важно военно значение. "Военните най-много са заинтересовани от изучаването на природата на Земята - та нали това са бъдещите сцени на военни действия, където неотчитането на природните фактори може да бъде фатално. Коремният тиф в Афганистан се оказа за съветските войници по-опасен от раните от оръжията на муджахидините - той доведе до големи небойни загуби", припомня експертът.

Има още един важен фактор, който влияе за климатичните прогнози - на учените са необходими финансови средства, за да работят. По думите на Шибутов, "за да се дадат повече пари за наука, на военните им е било необходимо наистина да наплашат ръководството на страната - климатът ще се промени, армията ще загуби бойната си готовност, а и като цяло за страната ще бъде зле".

Министърът на външните работи на Германия Зигмар Габриел

Бежанци от лагера "Джунглата" в Кале, Франция

Карта на бъдещето

Но освен откровено фантастични сценарии, създадени по принципа "а какво, ако?" експертите подготвят и по-скучни "предсказания". В тях бъдещето се представя в по-реалистичен маниер.

През 2004 година Националният съвет по разузнаването на САЩ публикува доклад с наименованието "Mapping the Global Future 2020" - "Карта на глобалното бъдеще 2020". В него присъстваше полет на фантазията, но беше ограничен от определени рамки. Експертите се опитаха да разберат какви тенденции ще преобладават след 15-16 години, и предложиха три сценария. Всъщност този срок почти приключи и може да видим как се сбъдват прогнозите им.

Първият сценарий на бъдещето се съдържа в посланието, което би могъл да направи през 2020 г. ръководителят на Световния икономически форум до бившия председател на Федералния резерв на САЩ. Авторът на писмото съобщава, че форумът се пренася от швейцарския Давос в Китай. "Европа би могла да почувства заплаха от страна на бързо растящата Азия, но - и това е забавно - надигащата се Азия изглежда като противовес на доминиращите САЩ. Азиатският ръст помогна на Европа да излезе от икономиската дупка", се казва в писмото. Като постскриптум ръководителят на Световния икономически форум споменава, че внукът му учи в Китай. Там усвоява китайския език и внучката на председателя на Федералния резерв.

Какво обаче се сбъдна от това писмо? Китай, според данните на Международния валутен фонд, е втората в света икономика по номиналния БВП и първата, ако се смята според паритета на покупателната способност. Но това е само, ако се отчитат само националните стопанства на отделните страни. А иначе второто място в този списък в съвременния свят уверено заема Европейският съюз, който според сценария е трябвало да получава помощ от КНР.

От друга страна обаче, китайските университети наистина преживяват бум на популярност. И КНР щедро инвестира в Европа. От 2014-а инвестициите на Китай в страните от Европейския съюз са се увеличили десетократно. Активността на Пекин се ограничава само от опасенията на Брюксел и лидери на европейски страни във връзка с "китайската заплаха". "Ако не успеем да разработим единна стратегия по отношение на Китай, то Китай ще постигне успех, разделяйки Европа", предупреждаваше през 2017-а външният министър на ФРГ Зигмар Габриел. Между другото, към момента в Германия обемите на сделките по купуване на местни фирми са нараснали почти 10 пъти - от 1,3 милиарда долара през 2015 година до 12,1 милиарда миналата година.

Логото на Световния икономически форум в Давос

Писмата, които ще напишат

Вторият сценарий носи ясно заглавие - Pax Americana. Резюмето за това какво ще се случи в света се съдържа в измислен запис в дневника на бъдещия генерален секретар на ООН. "По отношение на Европа - много се наложи да се направи във връзка с присъединяването на Турция, нещо, което аз не очаквах. Заедно с перспективата за влизането на Турция в ЕС европейците осъзнаха, че те граничат непосредствено с Близкия изток, и това означава, че те трябва да бъдат готови да решават проблемите с тероризма, фундаментализма и рязкото увеличаване на младежта в общата структура на населението" - ще "напише" през 2020 година ръководителят на Организацията на обединените нации.

До "осъществяването" на този сценарий остава съвсем малко време, но още сега може да се оцени доколко вероятен е той. Колкото до перспективата за присъединяването на Анкара към ЕС, то през декември австрийският канцлер Себастиян Курц заяви, че Турция няма място в Европейския съюз. "През близките години не мога да си представя като член на Европейския съюз нито Турция, нито Украйна", изказа се по същото време германският външен министър Габриел. Но пък през 2010-а Близкият изток наистина стана "по-близък" на Европа - Брюксел се сблъска с миграционната криза, предизвикана от войната в региона.

В третия сценарий се предрича появяване на халифат. Експертите прогнозирали, че към 2020 година "Ал Кайда" ще бъде заменена от вдъхновени от същите идеи, но по-разпръснати и разпространени по целия свят групи. В резултат на провъзгласяването на халифата САЩ и Русия стават съюзници.

Днешните отношения между Москва и Вашингтон трудно могат да бъдат наречени съюзнически. Докато "Ислямска държава" наистина се нарече халифат и действа като мрежова структура в много държави по света.

Ако обобщим, то всичките три сценария са се реализира строго "наполовина". Днешният свят засега представлява смесица от трите варианта на бъдещето. Някакви общи, но пък раздробени, черти на бъдещето експертите, пишещи доклада за Националния съвет по разузнаването на САЩ, все пак са "видели". Може ли обаче да се смята за прогноза резултатът "нито това, нито онова, нещо трето".

"Това е особеност на прогнозирането на сценарии - там всички сценарии се приемат като равновероятни, въпреки че, разбира се, сюжетът "Всичко ще бъде почти същото като преди" е най-достоверният. Но се забелязват и се тиражират най-катастрофалните предположения - те са интересни за медиите", отбелязва Марк Шибутов.

На въпроса трябва ли да се доверяваме е на прогнозите, политологът откровено посочва, че "в света днес властва "експертократията". "Много е трудно да вникнеш в някакъв проблем, ако не си се занимавал с този въпрос дълго време, затова всички се надяват на експертите. Трябва обаче да се помни, че учените все пак са произлезли от жреците, а това означава, че прекрасно умеят да манипулират", припомня той.

www.duma.bg

ЧЕХИЯ ИЗБИРА ПРЕЗИДЕНТ

Това ще се случи едва за втори път в историята й

Момент от предизборните дебати, никой от които не бе уважен от досегашния президент Милош Земан

Георги ХРИСТОВ

На 12 и 13 януари в Чехия ще се проведат избори за президент. Осем претенденти ще си оспорват поста заедно с досегашния му титуляр Милош Земан. Както и на много други места, президентската надпревара най-вероятно ще протече в два тура, тъй като не се очаква никой от кандидатите да успее да спечели повече от 50% електорална подкрепа още на първия тур. При това положение първите двама по резултат ще спорят за президентството в директен двубой на 26-27 януари.

Чехия влезе в новините преди няколко месеца, когато се нареди във все по-разрастващия се списък на държави, в които гласоподавателите разчупват досегашните клишета, отхвърлят традиционните леви или десни партии и гласуват масово за „популисти“. Точно такъв е случаят с партията „АНО 2011“ на милиардера Андрей Бабиш, която спечели убедително парламентарните избори. Оттогава тя се опитва да получи необходимата парламентарна подкрепа за правителство на малцинството, засега обаче неуспешно. Партията спечели 30% на изборите, които не й дават необходимото мнозинство в двукамарния парламент, а Бабиш твърдо настоява на самостоятелно управление, като описва участието си в предишното коалиционно правителство като “ужас”. Бабиш бе заместник министър-председател и министър на финансите от 2014 до 2017 г. като миноритарен коалиционен партньор в правителството на социалдемократите с премиер Бохуслав Соботка. АНО (Akce nespokojenych obcanu – Действие на недоволните граждани) е центристка партия, поредната в новата вълна европейски партии, които твърдят, че не са „нито леви, нито десни“ и се обявяват срещу досегашните „традиционни“ партии.

Президентската институция в Чехия, както и у нас, има предимно представителни функции, но все пак президентът е важна фигура при съставяне на правителство, при някои назначения в съдебната власт, както и в централната банка. Освен това президентът като държавен глава има своето място в определянето на външната политика на държавата, макар и неформално. Може би затова в момента чешкото общество изглежда се вълнува повече от предстоящия на 10 януари вот на доверие към правителството на Бабиш в долната камара на парламента (който трябва окончателно да утвърди новия кабинет), отколкото от изборите за президент. В чешките медии вървят най-различни спекулации с кого може да постигне договорка АНО, тъй като разполага само със 78 места от общо 200 и няма как да спечели вота самостоятелно.

Кандидатите

Интересно е, че преки избори за президент се провеждат за първи път в Чехия през 2013 г. Дотогава той се избира от парламента. Именно тези избори спечели сегашният президент Милош Земан и сега социологическите проучвания го сочат за основен претендент за втори мандат с над 30% подкрепа. В предизборната кампания Земан следваше интересна стратегия, като отказваше да се явява на дебати с опонентите си и отказа да си направи рекламен клип, който да бъде излъчван по телевизиите. Вместо това Земан разчита на дейността си като президент за “видимост” сред гласоподавателите, за което е остро критикуван от другите кандидати. Освен него само осем души бяха допуснати до изборите, въпреки че първоначално се кандидатираха 19. Почти никой от тях обаче няма реалистични шансове за победа.

Земан е на 73 години, бивш лидер на Социалдемократическата партия и бивш министър-председател в периода 1998-2002 г. През 2009 г. Земан основава Партията на гражданските права, а 4 години по-късно става и президент. Женен два пъти, с две деца от двата брака, известен като човек, който обича да пие и страстен пушач, Земан много пъти е влизал в новинарските емисии с откровените си, недипломатични и много често поляризиращи обществото изказвания. Въпреки че е обвиняван за прекалено меко отношение към Русия и Китай и дори симпатии, през 2014 г. Земан призова за директна намеса на НАТО по повод “анексията” на Крим и дори за разполагане на натовски военни части на Кримския полуостров. В същото време обаче Земан е твърд противник на санкциите, наложени от ЕС и е за подобряване на отношенията с Русия. Една наистина противоречива фигура... По отношение на Европа Земан се определя като “европейски федералист”, т.е. за по-голяма независимост от Брюксел. Той, както и много други чешки политици, включително новия премиер Бабиш, е непримирим противник на политиката на “отворени врати” за бежанците на германския канцлер Ангела Меркел. Друга “любима” тема за Земан е исляма. Чешкият президент многократно е показвал неприязънта си към мюсюлманите, с което е забъркал не един и два скандала. Така например през септември миналата година Земан обяви, че Босна и Херцеговина, държава с мюсюлманско мнозинство, може да се превърне в база на “Ислямска държава” на Балканите, с което си навлече гнева на босненския политик и де факто президент на страната Бакир Изетбегович, както и други официални лица. Земан често е обвиняван в близки връзки с премиера Бабиш, като за доказателство се цитират приватизационни сделки от миналото, позволили на Бабиш да натрупа сегашното си състояние, както и подкрепата, която двамата си оказват в политическите си кариери. Именно тези връзки станаха причина бившата партия на Земан - социалдемократите - да откаже да го подкрепи за нов мандат с аргумент действията му по време на коалиционната криза между тях и партията на Бабиш АНО през 2017 г. Въпреки всички противоречия и скандали обаче Земан си остава един от най-популярните политици в Чехия и макар че повечето агенции предричат, че ще получи около 30-35% на вота, се чуват гласове, че може да спечели още на първи тур.

Основен претендент за поста на Земан се явява Иржи Драхош, независим кандидат, отново определящ се като центрист, но подкрепен от десния консервативен Християнски и демократичен съюз - Чешка народна партия. Драхош е на 68 години, бивш председател на Чешката академия на науките (ЧАН), химик по образование. През март 2017 г., накрая на втория си мандат в ЧАН, Драхош обяви намерението си да се кандидатира за президент. Известен е като пълна противоположност на Земан като маниери. На базата на това Драхош се представя като умерен човек, който може да обединява, вместо да разделя нацията и като уважаван човек, който ще следва стриктно конституционните разпоредби (отново атака към Земан, който е обвиняван именно, че не се придържа към законите). По ключовия въпрос за отношенията с ЕС Драхош е много близо до нашите политици от десния спектър - според него Чехия трябва да играе активна роля в определянето на бъдещето на съюза и трябва да бъде част от “западния свят”. Той се противопоставя на евентуален референдум за членството в ЕС с аргумента, че такива важни геополитически въпроси не трябва да се решават с допитвания до народа. Социолозите очакват той да получи минимум 20% от гласовете, някои прогнози стигат дори до 30%, но това е малко вероятно да се случи. При всички положения обаче очакването е Земан и Драхош да си оспорват президентството на втория тур след две седмици, като там се очаква изключително напрегната битка поради факта, че всеки от двамата ще трябва да привлече гласоподаватели, които на първия тур са гласували за някой от другите кандидати, а към момента агенциите дават практически равни шансове на двамата за повторното гласуване.

Всички други кандидати се ползват с около 10% или по-малка подкрепа и едва ли биха могли да очакват нещо повече от достойно поражение. Все пак трябва да се отбележи, че на трето място засега се класира Михал Хорачек - още един центрист, този път обаче с повече уклон вляво. Хорачек има богата кариера извън политиката като композитор, журналист и предприемач, но досега на практика не е участвал в политическия живот на страната. Той е единственият извън двамата фаворити, на когото агенциите дават реални шансове да прескочи над споменатите 10%. След него по подкрепа се класира бившият премиер в периода 2006-2009 г. Мирек Тополанек, консервативен по отношение на социалните въпроси, но пък либерал по икономическите. Интересно е, че подкрепата за него варира в доста широки граници, като повечето агенции говорят за около 5%, но отделни други му дават около 15%. Другите кандидати са Павел Фишер, бивш посланик във Франция, но на практика непознат на широката публика; Марек Хилшер - лекар, но и специалист по международни отношения, също непознат на мнозинството чехи; Вратислав Кулханек - бивш шеф в автопроизводителя “Шкода”; Иржи Хинек - председател на Асоциацията на отбранителната индустрия на Чешката република; Петр Ханиг - ексцентричен кандидат, композитор на попмузика, който от 2002 г. участва на всевъзможни избори, но все безуспешно.

Очаквания

Едва ли може да се очакват някакви сериозни сътресения в чешката политика след президентските избори. Разликите между кандидатите не са чак толкова големи - в чешкото общество се наблюдава консервативен консенсус по отношение на темата за миграцията и на практика всички кандидати са за рестриктивен подход. Кандидатите имат различия по темите “ЕС” и “Русия”, но доколкото функциите на президента са ограничени и влиянието му е неформално той няма да има кой знае какво поле за действие. Можем да очакваме продължение на досегашната официална линия на чешката политика - солидарност на първо място с другите страни във Вишеградската четворка и чак след това Брюксел (в случай, че Земан бъде преизбран, бихме могли да добавим условно и Москва). Всъщност Брюксел може да отиде още по-назад в тази своеобразна класация, ако продължи с натиска си по отношение на чувствителния въпрос с миграцията. Но това ще зависи повече от самия Брюксел, отколкото от Прага.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 9 ЯНУАРИ 2018

ХОРА, БДЕТЕ!

„Софийска вода“ ни ограбва не само с неоправдано високи и постоянно растящи цени, но и със законите на хидравликата

Цветан НАНЬОВ

Преди време, с доброто, но нереализирано, намерение да намали загубите на вода, “Софийска вода” АД намали налягането във водопроводната мрежа, а за снабдяване на високите зони в сградите монтира хидрофори. Изглеждаше добре, но се оказа ужасно. Нямам предвид “полудяването” на хидрофора, когато по неизвестни причини той вдига налягането повече от 10-те атмосфери в скалата на манометъра, пука тръби, избива вентили и залива апартаменти, асаньори и т.н. Наскоро го преживяхме. Става въпрос за друга, постоянна финансова щета. Ще я обясня с примера на конкретна сграда.

В 14-етажна сграда има две зони за водоснабдяване - ниска (НЗ) от 8 етажа, 40 апартамета и 74 обитатели, и висока (ВЗ) от 6 етажа, 30 апартамента и 50 обитатели. До поставянето на хидрофора НЗ естествено израходваше повече вода от ВЗ, с близки разходи на човек в двете зони. Драматичен обрат настъпва с поставянето на хидрофора. Разходът на вода във ВЗ започва в пъти да надвишава този в НЗ. Заплащахме водата колективно и дълго време това оставаше незабелязано. Преминахме на индивидуално заплащане и по този повод служители на “Софийска вода” на два пъти отчетоха водомерите. Резултатите са показани в таблицата.

Дата	Ниска зона	Висока зона
15.11.2017 г.	15 952*	12 916
31.12.2017 г.	16 210	13 507
Разход, куб.м	258	591
Разход, л/чов. ден	76	257

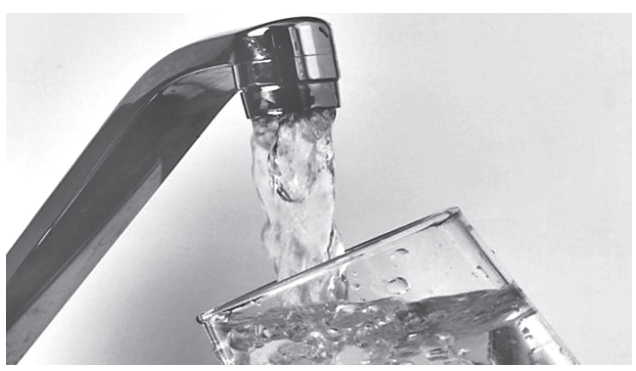
** Този водомер 15 години отчиташе разходите и за двете зони, а от 5 години - само на НЗ. Водомерът за ВЗ отчита последните 5 години.*

Очевидно такава драстична разлика изисква обяснение. На този етап представителите на “Софийска вода” не го дават. На няколкото писмени оплаквания до “Софийска вода”, КЗП и омбудсмана отговори няма.

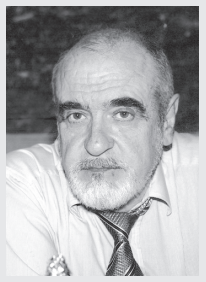
Представете си разходите за вода, ако това правителство въведе и лимит за нейното ползване.

Вероятна причина е самият хидрофор. Налягането на водата във водоснабдителната мрежа и съответно в нашата НЗ е 5 атмосфери, а хидрофорът подава вода с налягане 6,5 атмосфери. Студентите знаят елементарния пример от хидравликата, илюстриращ увеличаването на дебита с увеличаване на налягането. От еднакви отвори във ВЗ за единица време изтича повече вода, отколкото в НЗ.

Проблемът не е частен. Той засяга всички консуматори на вода, подавана с хидрофори. Нека хората, живеещи във високи зони, да отчетат за известен период разходите на вода в двете зони и ако открият същата аномалия, да обединим усилия за нейното отстраняване. Средният разход вода на един консуматор във всички зони на една сграда трябва да е еднакъв.

РЕЦИТИРАЙТЕ БОТЕВ

Лозан ТАКЕВ

Мило ти става да чуеш детски гласчета да рецитират куплети от Христо Ботев. Това обикновено става на 2 юни. Тогава сирените ни подсказват, че има за какво да помълчим. Но Ботевите стихотворения са актуални и сега. И трябва да ги рецитираме по-често.

Ботев е цяла вселена за нас, българите. Защо обаче не го разбираме? Нямам обяснение.

Ако и днес влезете в механата с Христо Ботев, няма как да не рецитирате:

“Тежко, тежко! Вино дайте!
Пиян дано аз забравя
туй, що, глупци, вий не знайте
позор ли е или слава!”

Не е ли актуално Ботевото слово за бащина си мила стряха, за духа свободен, за гроба бащин, и за майчиния плач, и за грабителството по благороден начин?

А как ви звучи финалът:

“Ще да пия на пук врагу,
на пук и вам, патриоти,
аз вече нямам мило, драго,
а вий... вий сте идиоти!”

Сякаш е писано снощи, след като си излязъл от механата на прехода...

Да проследим още един стих:

“Защо не съм и аз поет,
поет като Пишурката?
Ех, че ода бих направил
на баба си на хурката!”

Дали това не е писано за Спас Гърневски - поет, седесар и депутат от ГЕРБ?

Ще ме обвините в пристрастие, но пристрастието е на Христо Ботев:

“Патриот е - душа дава
за наука, за свобода;
но не свойта душа, братя,
а душата на народа!”

И патриотът на Ботев, и днешният обединен патриот си продават душата... За власт, за място в правителството, за вицепремиер, за председател на комисия, за областен управител...

Христо Ботев е питал навремето, но и сега въпросът е актуален:

“Кажи ми, кажи, бедний народе,
кой те в таз рабска люлка люлее?”

А защо да не извикаме и ние:

“Тежко, брате, се живее
между глупци неразбрани...”

Каква далновидност, каква актуалност в римите отпреди 140 години!

Христо Ботев е слязъл от кораба “Радецки” и е питал край с. Бутан кой ще го последва. “И аз съм дошъл да освобождавам този народ!?” Все едно да попиташ или да кажеш в наши дни: “И аз съм строил социализъм за тоя народ!? И аз съм оставил две България на тези хора, които още не могат да ги преразпределят...”

Всичко се повтаря. Всичко има своите нови поуки. Особено, ако на хора със селски манталитет си понечил да направиш гражданско общество. И предателството, и измяната са отново сред нас. И отново ще разстреляме Ботев под Вола за пари и злато. И отново ще се отречем от идеите си. И отново ще станем КирякСтефчовци, и отново ще станем родоотстъпници и изменници по непредпазливост и от глупост...

Време е. Време е пак да рецитираме Ботев. Искрено. Истински. Както го правят децата на 2 юни. И не само тогава. Защото:

“Жив е той, жив е! Там на Балкана,
потънал в кърви лежи и пъшка
юнак с дълбока на гърди рана,
юнак във младост и в сила мъжка.”

И още повече, че:

“Тоз, който падне в бой за свобода,
той не умира: него жалеят
земя и небе, звяр и природа
и певци песни за него пеят...”

Нова книга за Македонския въпрос

Петър ПЕТРОВ

Македонският научен институт в София извади на бял свят труда на Илко Дренков “Великобритания и Македонският въпрос (1919-1949)”. Авторът е доктор по история. Рецензенти на труда са доц. д-р Димитър Митев и доц. д-р Димитър Тюлеков, а редактор е д-р Бойка Илиева.

Както отбелязва Дренков в пространния предговор, в българската и в световната книжнина няма цялостна разработка за британската държавна дейност по македонския въпрос. Затова и целта му е значима. Илко Дренков изтъква българските приноси по въпроса. Отправя заслужена критика към канадския миналоведец от гръцко потекло Андрю Росос, че приравнява българската дейност спрямо Македония с гръцката и сръбската. Според автора Росос приглася на скопската държавна пропаганда. Не е подминато изкривяването на

историческата истина в писанията на скопските “историчари”. За своите цели Илко Дренков се опира както на досегашните издирвания по въпроса и на документалните сборници, така и на богатия британски дипломатически архив. Избраният 30-годишен период съвпада с развоя на сръбско-югославския македонизъм.

Авторът налага следните изводи в книгата: “Великобритания е водеща сила и победителка в две световни войни, като нейната политика е строго последователна по отношение на Югоизточна Европа. В разглеждания период британската външна политика е подчинена на запазване и увеличаване на сферите на влияние. България е в противниковия лагер и нейната национална кауза - признаването на българския народностен характер на населението в Македония, след като не е в интересите на лоялния съюзник Гърция, не е и в приоритетите на Великобритания.”

Книгата съдържа подробен списък на изворите и на източниците, както и показалец на имената за онези, които биха желали да навлязат навътре в темата.

140 години СВОБОДНА БЪЛГАРИЯ.

Картината "Генерал Йосиф Гурко на Балканите" (1891) на художника Павел Ковалевски днес се намира в частна колекция. Фелдмаршал Гурко е един от най-известните руски пълководци по време на Руско-турската война 1877-1878 г. Именно той след победата при Плевен предлага незабавно да се атакува на юг, да бъде разбита армията на Мехмет али и да се помогне на бойците на Шипка, които задържат силите на Сюлейман паша. Повечето от участниците във Военния съвет заявяват, че Гурко е безумец. В отговор генералът, който е бил склонен към патоса, казва: "За своите действия аз ще отговарям пред историята и пред Отечеството". По време на похода през Балкана Йосиф Владимирович Гурко е давал личен пример за издръжливост и енергия, наравно с всички следял трудностите на похода, лично е командвал артилерията, давал е кураж на войниците. На един от хълмовете му съобщават, че артилерийските оръдия е невъзможно да бъдат качени нагоре дори на ръце. Генералът отсича: "Тогава ще ги измъкнем със зъби". Войниците му вярват безкрайно и го наричат генерал "Напред". Борбата със стихията на природата продължава 8 дни и завършва с победа на руския дух, която предрешава хода на цялата война. Отрядът, оказал се в Софийското поле, тръгва на запад и след яростно сражение на 19 декември отнема от турците важни позиции, а на 23 декември Гурко освобождава София. В заповедта по повод на освобождаването на града генералът съобщава: "Ще минат години и нашите потомци, когато посещават тези сурови места, ще кажат с гордост - оттук минаха руските воини, които възкресиха славата на румянцевските и суворовските чудо-богатири!"

(Използван е материал от изданието на Представителството на Россотрудничество и на РКИЦ "140-годишнината от Руско-турската война").

Миналото на Враца

Илия БОРИСОВ

Миналото... Ние винаги ще се връщаме към него, защото това е нашата безсмъртна история, прошумелият живот, борбите ни за повече радост и щастие. Развитието на Враца е свързано с много героични и драматични за страната събития, съхранени в паметта на поколенията.

Най-старият книжовен паметник е "Врачанското евангелие", писано от неизвестен автор през XIII век. Дубровнишкият търговец Павел Джорджич, живял в края на XVI и началото на XVII век, е оставил интересни документи, в които изброява градовете с търговски привилегии. Между тях е и Враца. В едно послание до папата католишкият епископ Филип Станиславов пише: "В тоя град, поради неговата якост и положение, някога българският владетел е съхранявал съкровището (хазната си)."

Трудно е да се разбере от кога точно съществува Враца, макар за нейното минало и история досега да са написани и отпечатани много книги. При направените през 1965-1966 г. разкопки на Могиланската могила в центъра на града в трите тракийски гробници бяха открити богати "дарове на вековете" от времето на траките. Това са уникални предмети от злато, сребро, бронз, желязо и глина. Сред тях е сияйният в блясък и красота златен венец на тракийска принцеса, богатите и разкошни накити от злато, позлатен сребърен наколенник. Те недвусмислено говорят, че преди 24 века тракийските племена, живели тук, са развивали широк спектър от художествени занаяти.

Вратица!

Някъде от древността иде това звучно име. През XIII век са намерени надписи, в които се споменава за съществуването на селището. Сега всички следи на римските владетели са изчезнали. Няма ги и крепостните стени на местните боляри, не личат защитните ровове на града, нито страшните зидове на Сарая. Миналото безвъзвратно е изчезнало, но споменът за него никога няма да угасне. В пожълтелите страници на историята четем: "Първото историческо селище, което е възникнало около старата римска крепост при прохода, е Вратица. Това става по време на славянските нашествия на Балканския полуостров през VI и VII в.". По време на Първата българска държава (VII и VIII в.) Вратица става важен укрепен център. Градът се разширява по двата бряга на р. Лева. За неговото съществуване говорят надписът на Асеновци и много други сведения, легенди и предания.

Една легенда разказва, че във Вратица живял Радан войвода. Когато турците се насочили към града, той организирал отбраната му. Опрени на естествено непристъпната крепост, българите дълго отбивали турските нападения, но накрая оределите защитници трябвало да отстъпят пред числеността надмощие на завоевателите. Градът паднал. Преданието разказва, че Радан войвода убил дъщеря си Велка, за да не попадне жива в ръцете на поробителите. Победителите турци, водени от Шериф ага, озлобени от дългата съпротива на местните българи, опустошили всички селца в планината, изгорили Вратица и заставили жителите й да се заселят в полето, северно от прохода, където река Лева напуска планината.

Името "Вратица" е ранославянска форма на умалителното врата, вратичка, вратица, вратца. Това име и израз на самата местност, представляваща тесен планински проход, подобен на врата. Тук е била средновековната крепост Вратица, а по-надолу от нея е самият град. В по-ново време крепостта се нарича Вратцата, според съвременния езиков изговор.

През колко бури и страдания градът е устоял и е успял да запази здрав и непокътнат своя облик и живот. Знае се, че е опустошаван от влашкия войвода Михаил Витяз, от далматинеца Дели Марко, а по-късно от жестоките турски нашественици. Враца е преживяла няколко опустошителни пожара и смъртоносни епидемии.

Ярката звезда на Йордан Лютибродски

Винаги, когато заговорим за Йордан Лютибродски, този смел и обаятелен човек и комунист, за краткия му, но героичен и ползотворен живот, в съзнанието ни изпъкват огнените редове от предсмъртното писмо до неговия баща: "...Аз бих бил спокоен и радостен, отивайки към бесилката, само тогава, когато зная, че нито името на партията, нито твоето съм опетнил със своя кръс, но пълен с борба за освобождение живот. И с вече на врата, аз наместо вие, извиквам: "Дерзайте, макар и със скъпи нам жертви, победата е наша! Който е готов на жертви - той ще има и победата!... Подобре физически мъртъв, но жив за своята класа и народ, отколкото жив, но вонящ политически труп!"

Фашистките палачи го обесиха, когато бе едва на 24 години. Името му като легенда прелетя през годините.

Йордан Лютибродски е роден на 30 май 1911 г. във Враца в революционно семейство. Още от малък има възможност да слуша беседи и реферати на Тодор Павлов, Анто Бояджиев, Константин Русинов-Червения поп, и на други изявени борци за нов живот. С ясен взор разлиства и чете съчиненията на класиците на марксизма-ленинизма, прогресивна художествена литература и броевете на "Ново време", "Червен смях", "Наковалня" и др. Завършил успешно през 1927 г. местното тъкаческо училище, Йордан Лютибродски става член на РМС и се отдава на активна политическа и организационна работа. Същата година опитва да се запише в Морското механотехническо училище във Враца, но не е приет поради това, че е син на "политически неблагонадежден гражданин".

Вратцата

Животът за Йордан Лютибродски става борба - упорита и тежка, изпълнена с премеждия и рискове. За кратко той работи в Русе, а после става майстор-тъкач в софийската фабрика "Фортуна". Тук е в първите редици при организирането на стачки, младежки екскурзии и протестни събрания. Той е само на 18 години, когато го арестуват и осъждат на три години и четири месеца затвор.

През 1931 г. след освобождаването му от затвора Лютибродски получава поръчение от ЦК на РМС да се завърне във Враца и да работи за възстановяване на младежката организация. Той се проявява като талантлив организатор и младежки ръководител. В спомените си за онова време неговият боен другар Константин Бузов пише: "С напрегнато темпо, подпомогнат от сътрудниците си, през лятото на 1932 г. Лютибродски успя да изгради основната организационна мрежа на РМС в по-голямата част на Врачански окръг. Към началото на 1933 г., въпреки младостта си, Йордан Лютибродски вече се беше наложил и като уважаван ръководен деец на Комунистическата партия."

1933 година. Йордан Лютибродски е принуден да мине в нелегалност. През октомври същата година цивилен полицай го залавя в София. Той обаче успява да обезоръжи своя конвой и отново е на свобода.

Изявил се като смел борец, Йордан Лютибродски е изпратен в Русе, където с любов и всеотдайност работи за създаването и укрепването на цивилна и флотска организация на РМС.

Но идва зловещият час. През ноември 1934 г. той е арестуван. Съдът е категоричен - смъртна присъда за доблестния син на народа. Младежта от цялата страна се вдига на борба за спасяването му. Но на 9 май 1935 г. той е окачен на бесилката във врачанския затвор, за да остане завинаги в пантеона на героите.

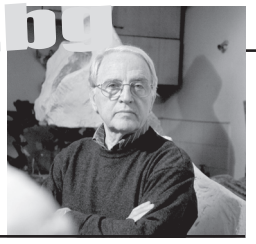
www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 9 ЯНУАРИ 2018

Очаквайте

ВАЛЕНТИН СТАРЧЕВ ПОДРЕДИ ТВОРБИ В „РАЙКО АЛЕКСИЕВ”

Първият сингъл на „Мистерията...” е изчерпан

Песента „Pora Sotunda” бе официално представена в ефира на Би Би Си

Първият сингъл на “Мистерията на българските гласове” бе напълно разпродаден дни преди Коледа. Песента се казва “Pora Sotunda”, със специалното участие на Лиса Джерард, и беше издадена на 7" винил в ограничените 1000 бройки в цял свят с идеята да се превърне в колекционерска рядкост. Въпреки нестандартния си формат, първоначално предвидените за българския пазар 50 бройки бяха изчерпани за 2 дни, което наложи продуцентите на сингъла и предстоящия албум “Шуберт мюзик публишинг” да увеличат първоначално предвидената за България бройка с още 60 копия. Сингълът бе официално представен на 8 декември м.г., както ДУМА писа, едновременно в страната и цяла Европа, а промоцията му в САЩ бе на 15 декември. Винилът вече е напълно разпродаден и извън България.

Броени дни след официалната премиера на плочата британското списание “TheArts Desk” обяви “Pora Sotunda” за винил на декември, нареждайки плочата на “Мистерята на българските гласове” сред декемврийските издания на артисти като “Пинк флойд”, Майкъл Джексън, Марая Кери, Грегъри Портър и др.

Междувременно песента беше официално представена и в две от най-слушаните предавания на британското радио Би Би Си 6. Медиите у нас и по света я разпознаха и определиха като “изключителна”, “музикално събитие” и “прекрасна”. Песента “Pora Sotunda” е А страна на сингъла, а като Б страна е вкючена “Ганка”. Тя е хорова песен и връща към корените и традиционното звучене на световноизвестния хор, а преработката й е дело на композитора Петър Дундаков. Въпреки изчерпването на физическите копия на сингъла, той е достъпен за даунлоуд и стрийминг във всички дигитални платформи. Албумът “BooCheeMish” се очаква на пазара тази пролет, научи ДУМА от Радост Пенева.

„След репетицията” на Бергман поставя Валентин Ганев в „Армията”

Своята най-нова премиера - “След репетицията” от Ингмар Бергман, Театър “Българска армия” посвещава на 100-годишнината от рождението на автора. Текста в превод на Васа Ганчева поставя Валентин Ганев. Сценографията е на Красимир Вълканов, костюмите - на Мария Диманова, музиката - на Слав Бистрев (и четиримата гости). В ролите влизат Стефка Янорова, Гергана Плетньова и Веселин Ранков. Първото представление ще се играе на 11 януари от 19.30 ч. на сцена “Миракъл”. Следващите дати са 15 и 27 януари, научи ДУМА от Деница Димитрова, пиар експерт в ТБА.

Театралната критика открива в тази пиеса любовна изповед - “театър за театъра”, в който актьорите играят актьори, а техните превъплъщения, страсти и илюзии се лутат между живота в реалността и живота на сцената.

Режисьорът на спектакъла Валентин Ганев споделя: “Репетицията е повторение, проба, търсене, лутане, откриване, фантазия, бълнуване, страст, пот, смях, радост и мъка... - Живот. Какво идва след репетициите? Представление. Ако погледнем на човешкия живот като на репетиция, след нея идва голямото представяне... пред безкрая... или по-нататък... Къде е това след края на безкрая?...”

“След репетицията” е... история за режисьор и две актриси. Би могло да се разкаже и така. Но как да опишеш емоциите на Артиста? Как да обрисуваш тънката граница между реалността, съня, спомена, мечтата..? Дали днешната любов не е просто носталгичен опит да преживеем отново отминалата? Имало ли е любов, или е било само роля? “След репетицията” е спектакъл за чувствата, страстта, възбуждението и любовта на сцената и извън нея, отбелязват от екипа на постановката.

Снимка Иван ДОНЧЕВ

КРАТКИ

Николай Терзийски гостува в „Петното на Роршах”

Издателство “Жанет 45” и литературният салон “Spirt and Spirit” организират първото издание в новата година на литературния формат за срещи със съвременни български автори. Николай Терзийски ще участва в разговор за дебютния му роман “Отлъчване”, модератор Александър Секулов, днес, 9 януари, от 19 ч. в клуб “Петното на Роршах” в Пловдив, ул. “Йоаким Груев” 36. Входът е свободен.

Гледаме връчването на Оскарите по bTV Cinema

За шеста поредна година bTV Cinema ще излъчва на живо най-голямото събитие в света на киното. Церемонията от “Долби тиътър” в Лос Анджелис по връчването на наградите на Американската филмова академия се открива на 4 март преди полунощ българско време. А подгряването на феновете започва още на 1 февруари по bTV Cinema с “Месец на Оскарите”. До 3 март всеки ден от 21 ч. ще бъдат излъчвани продукции, удостоени или номинирани за “Оскар”. В програмата са общо 60 такива заглавия. Осем са премиерите за българския тв ефир. Специален календар на филмите от 21 ч. ще има на сайта Oscars.btv.bg, информира Даниел Димитров.

Документална изложба за Тадеуш Кошчушко в СУ

Документалната изложба “Тадеуш Кошчушко. Цената на свободата” се открива днес в 13 ч. в Историческия факултет на СУ “Св. Климент Охридски”, Ректорат, I ет. Организатори са Полският институт в София съвместно с Историческия факултет на СУ. Изложбата е във връзка с 200-годишнината от смъртта на националния герой на Полша Тадеуш Кошчушко (1746-1817) и стотната годишнина от възстановяването на независимостта на Полша. Изготвена е от Музея за история на Краков и Комитета на Хълма на Кошчушко в Краков. Състои се от 24 табла, като представя подробна хронология на дейността на Тадеуш Кошчушко. Съдържа изказвания на други хора за него, но също така се спира и на външния му вид, приятелствата и познанствата му и дава оценка на делото и заслугите му към полския и американския народ. Изложбата може да се види до 10 февруари.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 9 ЯНУАРИ 2018

КОНСТАНТИН ИВАНОВ:

Галина Уланова е еталон за служене на изкуството

Христо СЪБЕВ, Москва

Името му е добре известно в широките среди на балета. Той е в регистъра на най-търсените и титулувани балетни артисти. Член е на комисията по хореография на Съюза на театралните дейци на Русия. Бил е водещ солист на балета на Болшой театър, заслужил артист на Русия. През 2006 г. е удостоен с една от най-престижните руски премии в областта на балета - "Душа на танца" в номинацията "Рицар на танца". Природно надарен с изящна пластика, през 1992 г. завършва Московската академия по хореография като балетен артист и веднага е приет в трупата на Болшой театър. Танцува водещите партии в "Лебедово езеро" - Зигфрид, "Жизел" - Алберт, "Дон Кихот" - Базил, "Баядерка" - Солор. През 2007 г. завършва ГИТИС като режисьор-хореограф. През 2000 г. е назначен за художествен ръководител на Марийския държавен театър за опера и балет "Ерик Сапаев" в родния му град Йошкар-Ола, Република Марий Ел. Често се срещахме по времето, когато той танцуваше в Болшой театър. Но вече повече от 17 години не бяхме се виждали. След толкова време се срещнахме в Москва в края на миналата година, но този път той присъстваше на форума в качеството си на министър на културата по печата и националностите на Марий Ел. Попитах го как да се обръщам към него, а той ми отговори: "Наричай ме както преди - Костя." Така и започнах разговора.

Нейното творчество винаги ще бъде скъпо за нас, признава прочутият балетен артист, хореограф, художествен ръководител на театър и министър

☐ *Костя, приеми моите поздравления за новата длъжност!*

- Благодаря! От 22 дни съм министър на културата по печата и националностите, предстои огромна работа по различни проблеми...

☐ *Преди доста години по твоя инициатива беше създаден фестивалът "В чест на Уланова". Каква е неговата съдба към днешна дата?*

- Фестивалът е жив и се провежда всяка година. Аз не съм бил ученик на Уланова, но творчеството й винаги ще бъде скъпо за нас. Танцувал съм с всички ученици на Галина Сергеевна - и с Нина Семизорова, и с Надежда Грачова... Горд съм, че съм имал възможност да присъствам на репетициите и да дишам въздуха, който диша Уланова - това ще остане в паметта ми за цял живот. Името на Галина Уланова е еталон за служене на изкуството. По време на репетициите с нейните ученици аз точно изпълнявах нейните пожелания. Работил съм в една зала с великите Стручкова, Симеонова и Кондратиева, но над всички беше Уланова.

☐ *Какво става с Марийския театър?*

- Освен като министър на културата, оставам и като художествен ръководител на този театър. В момента той е на гастроли в Германия.

☐ *Бил ли си в България?*

- Бях веднъж в България - като солист на Болшой театър, когато още танцувах в неговата трупа. Пътувахме няколко души - по покана за два концерта. В навечерието на новата година ми се иска специално да поздравя читателите на ДУМА.

СКРЪБНА ВЕСТ

С дълбока скръб съобщаваме,
че на 6.01.2018 г.

ПОЧИНА

Ген. Добрин Димитров Димитров

на 94 г.

За един живот, живян достойно.
За един човек, прекрасен и обичан.
За едно сърце, голямо, всеотдайно.
НИКОГА ЗАБРАВА НЯМА!

ПОКЛОН ПРЕД ПАМЕТТА ТИ!

Поклонението ще се извърши на 10.01.2018 г. от 13.00 ч. в Ритуалната зала на Софийските централни гробища

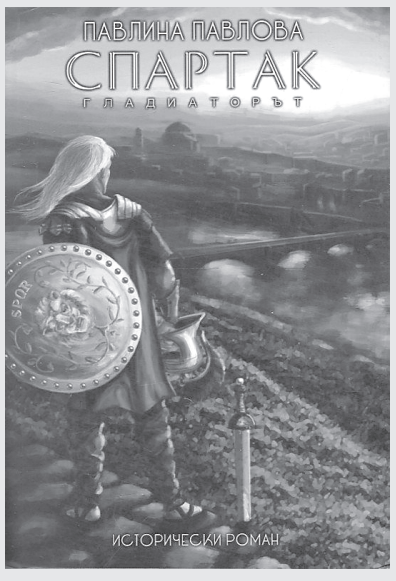
От семейството и близките

Летопис за мъдрост и кръв...

Георги Н. НИКОЛОВ

Силуетът на човечеството е безкрайна мозайка от дела, спомени, копнежи. Едни от тях са незначителни и времето бързо ги забравя. Други пък, с мащаба на стореното, увенчават създателите си - философи, строители, военачалници, религиозни дейци, еретици, със заслужено безсмъртие. Отразено в епос и химни, картини, литературни произведения, музика.

Наскоро и у нас художествената литература се обогати с нов исторически роман - "Спартак, гладиаторът", роден под талантливото перо на Павлина Павлова и отпечатан в издателство "Български писател". "Ако, докато го четете - споделя авторката - почувствате вълнение и гордост, вероятно в кръвта ви има наследство и от славните ни прадеди като тракиеца Спартак - сина на Родопа планина." Наистина, духовната съкровищница на света вече съхранява, осмислено в цветовете на романтизма, емблематичното произведение на Рафаело Джованьоли "Спартак". Но двете книги имат общи допирни точки само по отношение на историческата канава, върху която са градени сюжетите. Един от основните акценти в художествената интерпретация на Павлина е върху полумитичния роден край на гладиатора. С достигналите до нас автентични сведения, религиозни вярвания, предания, тайнствени обреди. Споени в ярка художествена монолитност, те се превръщат и в идеен център на книгата, потопявайки читателя в бита, културата, войнствеността и неспокойната красота на тракийската античност. От която щедро са заимствали елини и римляни,

по-късно: предците ни и много още народи на Балканите и в Европа. Спомените и изконната гордост от съзнанието, чийто потомък е Спартак, се превръщат в целебен извор за бъдещото оцеляване на главния герой. За ролята му на обединител на нищите и знаме на независимата личност. Защото преди да стъпи на пиедестала си, бъдещият предводител на робите е "благословен" да вкуси до дъно от личното страдание. Чрез пауките от него и харизматичното си обаяние да се възвиси до легенда, вълнуваща поколенията с жертвоготовност и осъзната, необичайна за времето човечност. Той е ранен вестител на нов тип обществени отношения - свобода, равенство, братство, залегнали векове след него в републиканските принципи на редица държави. Споени от пролятата кръв в името на независимия дух, строшените окови сред-щу узаконеното римско "право" и любовта, бранена със стиснат меч. Редом до пълководеца са най-близките му бойни сратници, Мирца и Лаодика, а на финала - децата му Бологес и Кайнуха. Легионите на врага, многократно обръщани в бяг, отстъпват пред величавата героика на обезправените, нищите, отритнатите. Сложили кости по италийските полета, за да се възродят в съзнанието на цялата планета.

Друг важен тематичен пласт в книгата на Павлина Павлова е именно римският. Публий Вариний, Марк Теренций, Варон Лукул, Гай Касий Лонгин, Марк Крас и редица още персонажи са олицетворение на свят, съграждан завоевателно в реки от кръв. Днес градът на Ромул и Рем олицетворява държавност, съвместила лицето на извисената духовност, на политеизма и философското възприятие за реалността с безчовечната жестокост и масовото изтребление на "низши" твари. На последователна геополитика, основана върху аргументите на посилния. На цивилизация, насаждана с огън и меч. При толкова примери за покорени народи, пречупени съдби и изтрити от земята "варвари" господството й изглежда ненарушимо, докато на голямата политическа сцена се качва феноменът Спартак. В книгата на Павлина той не е разпнат на кръст и се връща по родните земи, за да започне делото отново. Това е недвусмислено послание, че правдата не може да умре, нито стремежите за независимо съществуване - потъпкани. Над всичко тук се извисява вярата, че роденият свободен, когато се бори, до сетен дъх не може да бъде победен.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 9 ЯНУАРИ 2018

Очаквайте

ГЛЕДАНЕТО НА СЕРИАЛИ ПРОВОКИРА ПРЕЯЖДАНЕ

Протест и блясък на „Златен глобус”

Филмът „Три билборда извън града” е големият победител на 75-ата церемония по връчването на престижните американски награди за кино и телевизия

Звездите на киното и телевизията масово откликнаха на призива да бъдат облечени в черно на церемонията за връчване на наградите “Златен глобус”. Инициативата е в знак на протест срещу сексуалното насилие и солидарност с жертвите след скандала, който бе отприщен от аферата “Уайнстийн” и все още тресе Холивуд, предадоха световните агенции.

В черни тоалети на събитието блеснаха Ема Стоун, Джесика Бийл, Кери Уошингтън, Кристина Хендрикс, Октавия Спенсър, Лора Дърн, Клеър Фой и мн. др., отбелязва Ройтерс.

Никол Кидман не крие радостта си от спечелената статуетка за превъплъщението й в “Големите малки лъжи”

Снимки БГНЕС

Мартин Макдона, Сам Рокуел, Франсис Макдорманд, Греъм Броудбент и Питър Чернин позират с част от наградите за “Три билборда извън града”

“Тук сме за движението “Тайм`з ъп” (“Time`s Up - “Времето изтече”), солидарни сме”, заяви Джесика Частейн. “Целта е да се чуе гласът на онези, които са лишени от тази възможност”, каза Вайола Дейвис, кандидатка за наградата за поддържаща роля във филма “Формата на водата”, който има най-много номинации - седем. Някои звезди като Мерил Стрийп дойдоха, придружени от активистки на каузата за защита на жените.

Заедно с известни актриси като Мишел Уилямс и Сюзън Сарандън на червения килим в х-л “Бевърли Хилтън”, Лос Анджелис, се появиха участнички в движението против сексуалното насилие, обединени под хаштага#MeToo, включително основателката му Тарана Бърк, посочва ТАСС. В израз на подкрепа в черно дойдоха облечени и мъже като Гари Олдман, Джеймс Франко, Джъстин Тимбърлейк и Рики Мартин.

Големият победител на 75-ите награди “Златен глобус” в неделя вечерта стана филмът “Три билборда извън града”, разказващ за нечестността и нехайството на тези, които по силата на своята професия би трябвало да защитават и помагат на обикновените граждани, за произвола и нежеланието да се направи каквото и да е. Лентата триумфира с 4 статуетки: за най-добър филм (драма), най-добър сценарий (на британеца Мартин Макдона), най-добра драматична актриса (Франсис Макдорманд) и най-добър актьор в поддържаща роля (Сам Рокуел).

Гилермо дел Торо взе наградата за най-добър режисьор за “Формата на водата”. Най-добър в категорията комедия/мюзикъл стана “Лейди Бърд”. Най-добър актьор е Гари Олдман за ролята си в “Най-мрачният час”. Отличието за анимация отиде при “Тайната на Коко”. Статуетката за най-добър филм на чужд език спечели “Изневиделица” на германеца от турски произход Фатих Акин.

За най-добър актьор в мюзикъл или комедия бе провъзгласен Джеймс Франко за превъплъщението му в “Катастрофалният артист”. При жените наградата в тази категория бе присъдена на Сирша Ронан за “Лейди Бърд”. Най-добра поддържаща роля е направила Алисън Джани в “Аз, Тоня”. Елизабет Мос получи “Златен глобус” за превъплъщението си в драматичната поредица “Историята на прислужницата”. Никол Кидман спечели отличието за най-добра женска роля в минисериала “Големите малки лъжи”. Рейчъл Броснахан взе премията за участието й в сагата “Удивителната мисис Мейзъл”.

“Златен глобус” на името на Сесил Демил бе присъден на Опра Уинфри.

Снимка БГНЕС

“Казват, че ще ме сложат в музей. Махнете Караваджо”, пише в акаунта на иглолистното в социалните мрежи

Проскубаният коледен смърч на Рим може да влезе в музей

Официалното коледно дърво на Рим, обсипано с присмех заради голите клони, може да бъде изложено в музея на модерното изкуство MAXXI. В крайна сметка проскубаният норвежки смърч покори сърцата на жителите на италианската столица и туристите. А градската управа предвижда да го спаси от насичане, съобщи АФП.

21-метровото дърво все пак спечели симпатиите на римляните и те започнаха да го наричат фамилиарно “Мизерника”, пише “Кориере дела сера”.

Коледният смърч на площад “Венеция” струваше 48 000 евро. Много бързо обаче игличките му опадаха и той изглеждаше много жалко в сравнение с величествените елхи на Ватикана или на Милано. Злочестият му вид обаче му спечели поддръжници и то дори се сдоби с акаунт в туитър. А някои хора закачиха насърчителни послания по клоните му.

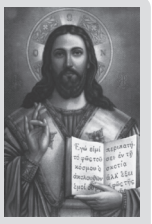
Бензинът поскъпва. Алкохолът - също. Хранителните стоки, токът, глобите - всичко се вдига... Добре, че не пипат заплатите - все пак трябва да има стабилност някаква!

БОЙКО ВАСИЛЕВ, журналист, тв водещ
ВАСКО ЖЕКОВ, писател
ВЕНЦИСЛАВ МАРТИНОВ, хуморист-имитатор
КОСТАДИН БОНЕВ, режисьор, сценарист
Доц. д-р РАЙНА НИКОЛОВА, медиен експерт
Проф. д-р СТЕФАН БРЕЗИНСКИ, езиковед
ЦВЕТАН СЕВЕРСКИ, журналист, писател
ЯВОР МИЛУШЕВ, актьор

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

9

Св. мчк Полиевкт. Св. Петър, еп. Севастийски

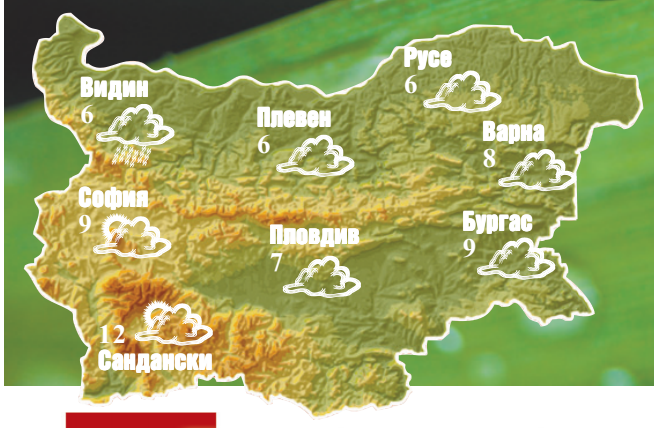
Авангардната иранка Севдализа пее у нас

Магнетичната Севдализа (Sevdaliza), както наричат авангардната певица, родена в Иран и пребиваваща в Холандия, ще пее в София на 10 февруари. Изпълнителката ще завладее с присъствието си пространството за съвременен танц и пърформанс - ДНК, което се намира в Националния дворец на културата. Концертът на звездата у нас е част от европейското й Wanderess турне, а билети по 30 лв. се продават в мрежите на Eventim.bg и epaygo.bg. 30-годишната Севдализа вече има зад гърба си професионална баскетболна кариера, късометражен филм и дебютен албум с 16 напоени с емоция парчета. Тя е певец, текстописец, режисьор и композитор. Напуска Техеран на 5-годишна възраст, а на 16 прекрачва прага на музиката. Благодарение на дисциплината, която й дава спортът, достига висините на изкуството и създава ритми, които трудно може да бъдат описани. Миксира стилове като трип-хоп, пънк, нео соул, алтърнатив арендби и грайм, но не пропуска да добави и други жанрове, с които да изпъстри образа си. Освен чрез музиката, прави голямо впечатление и с визуалните преживявания, в които потапят клиповете й. Лириките на Севдализа почти винаги са повлияни от велики писатели и съдържат голяма доза философски разсъждения с теми като полово разнообразие и възприятие на емоциите. Изпълнителката си играе със симулация на идентичности и фантазии, които трудно може да бъдат разграничени от реалността.

“Музиката не е само музика, а и визия. Обичам да създавам хипнотични образи, всеки със собствена тежест”, споделя звездата

ВРЕМЕТО

Днес над страната ще преобладава облачно време и на отделни места ще превали слаб дъжд. По-значителни разкъсвания на облачността ще има над Югозападна България. Ще духа до умерен вятър от изток-североизток. Минимални температури между 0-5 градуса, по морския бряг 6-7, максимални - между 5 и 10 градуса, в крайните югозападни райони до 12-13 градуса.
Атмосферното налягане ще бъде значително по-високо от средното за януари. През деня още ще се повиши.

Изгледи за

10
максимални
5°/7°

11
максимални
4°/6°

В сряда и четвъртък ще настъпи захлаждане. Температурите ще се понижат и максималните ще останат между 6 и 7 градуса. На места се очакват превалявания от дъжд.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Милена Николова - 233; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Георги Христов - 220; Юри Михалков - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано” 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура информационен
11:00 Здравето отблизо Здравно предаване
12:00 По света и у нас
12:30 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/
12:55 Пътуване към Йерусалим игрален филм
14:00 История.bg 170 години от рождението на Христо Ботев/п/
15:20 Сийбърт анимационен филм
15:30 Сид - дете на науката анимационен филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:40 Малки истории /п/
16:55 Градчето Сидер Коув тв филм
17:45 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/
17:55 Зелена светлина
18:00 По света и у нас
18:40 Още от деня коментарно предаване
19:45 Лека нощ, деца! Хей, Дъги
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Референдум с Добрина Чешмеджиева Дискусионно предаване
22:00 Червената кралица тв филм
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Череп и кости тв филм
00:20 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня
00:30 Денят започва с Култура
02:10 Градчето Сидер Коув тв филм
03:15 Череп и кости тв филм
04:00 Здравето отблизо /п/
04:40 Още от деня коментарно предаване/п/
05:50 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п/- вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Любов под наем“ - сериал, с. 1, еп. 36
15:00 „Изкушение“ - сериал, с.1, еп.18
16:00 Премиера: „Клиника край езерото“ - сериал, с.3, еп. 4
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18:00 Премиера: „Сърцето на града“ - сериал, с.1, еп. 24
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Сега и завинаги“ - сериал, с. 2, еп. 28
21:30 „Екатерина“ - сериал, с.2, еп.6
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Извън играта“- сериал, с.6, еп. 1
01:00 „Изкушение“ /п./- сериал
02:00 bTV Новините /п./ - късна емисия
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Сърцето на града“ /п./- сериал
05:30 „Аватар - легендата за Анк“ - анимация

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Войната на розите“- сериен филм
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Завинаги свързани“ (премиера) - сериен филм
17:30 „Господари на ефира“- забавно предаване /п/
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ - телевизионна игра, избрано
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Играчът“ (премиера) - сериен филм
21:00 „Дървото на живота“ - сериен филм
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Такси: Бруклин“ - сериен филм
02:00 „Непростимо“- сериен филм
03:00 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
04:00 „Войната на розите“- сериен филм /п/
05:20 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA /п/

Канал 1

05:00 Телеканал „Добро утро“
08:00 Новини
08:15 Телеканал „Добро утро“
08:30 „Пробни покупки“
09:00 „Живей здравословно!“
10:00 „Модна присъда“
11:00 Новини (със субтитри)
11:15 „Времето ще покаже“
14:00 Новини (със субтитри)
14:15 „Хайде да се оженим!“
15:05 „Мъжко / Женско“
16:00 „Времето ще покаже“
17:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
17:40 „В действителност“
18:45 „Нека да говорят“
20:00 „Време“
20:35 Премиера. „Салса“. Сериен филм
22:20 „Подземнният преход“. Сериен филм
23:20 Нощни новини
23:35 „Подземнният преход“. Сериен филм
00:30 „Времето ще покаже“
01:25 „Нека да говорят“
02:25 Филм „Под покривите на Монмартър“
04:00 Новости
04:05 „Под покривите на Монмартър“. Продължение

ОВЕН
Време е да разпуснете и да си отпочинете, но не сами. Прекарайте времето с този, с този, с който желаете да бъдете.
21 март - 20 април

РАК
Днес се вслушайте във всичко което има отношение към вас. Работете енергично по най-важните и проблемни задачи.
22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Днес ви е необходима тактичност, за да имате успех в бизнеса. Няма да ви липсва подкрепа, затова бъдете смели.
24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
Часовете упорит труд не са били напразни. Днес ще се поздравите с успехи, добри ще бъдат и резултатите от труда ви.
22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Ако с вашите съюзници не ви свързват само чувства, но и общи цели, сътрудничеството ви в бизнеса ще има голям успех.
21 април - 21 май

ЛЪВ
Най-сетне ще започнете да разбирате как влияете на обкръжаващите. Ще имате шанс да се убедите в това, особено днес.
23 юли - 23 август

СКОРПИОН
Периодът е много добър и за анализиране на обществената и политическа дейност, и за позициите ви в колективната работа.
24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
Днес вашите умения да разбирате напълно проблемите на другите ще ви правят ценен и търсен събеседник от колегите.
21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Бъдете внимателни и не бързайте, когато трябва да вземете решение, касаещо сферата на чувствата. Може и да сгрешите.
22 май - 21 юни

ДЕВА
Всяка, даже и най-незначителната хитрост, ще бъде възприемана „на щик“. Затова се постарайте да сте максимално честни.
24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Ще правите всичко възможно днес, за да постигнете успех, но в края на деня вие ще бъдете доволни от постигнатото.
23 ноември - 21 декември

РИБИ
Днес с повече делови умения ще свършите по-голяма част от ангажиментите си и ще се почувствате доволни от себе си.
20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Мъри остава в Астана

Станимир Стоилов остава начело на Астана. Вчера най-добрият български треньор в последните години се разбра с казахстанския първенец и подписа новия си договор. Хасковлията е начело на клуба от лятото на 2014 г., като от тогава Астана неизменно е шампион, а също така влезе в групите на Шампионската лига и два пъти в групите на Лига Европа. В началото на декември обаче Мъри обяви, че напуска, след като не му беше предложен нов контракт.

"От самото начало не криех, че приоритет ми е да остана да работя в Астана. Постигнахме много през годините, зарадвахме феновете, градът и целият Казахстан, който стана моя втора родина. Надявам се, че ще излезем да защитим честта на нашия отбор в мачовете със Спортинг Лисабон. Предстои ни най-важният лагер и се надявам, че момчетата бързо ще навлязат във форма", обяви Стоилов. В петък той ще отведе Астана на лагер в ОАЕ. Казахстанците ще играят с португалския гранд в 1/16-финалите в Лига Европа, където тимът прескочи за пръв път в историята си.

Станимир Стоилов

Роси недоволен от селекцията в Левски

Италианецът предупреди шефовете, че с оглед попълненията ще се определят целите, „сините" само с едно попълнение

Марин МИЛАШКИ

Делио Роси показа, че не е доволен от селекцията на Левски, която на този етап е провалена. Италианският треньор на "сините" обяви, че с новите попълнения трябва да се покаже дали ще се борят за титлата и купата, или просто ще доиграят първенството. За момента на "Герена" няма сделки, като вина за това имат именно шефовете на клуба. Роси призна, че е треньор и може само да начертае характеристиките на футболистите, които ще му вършат работа и това го е направил още преди 2 месеца. Той обаче изведе тима си за първа тренировка само с едно ново попълнение - тунизийския защитник Аймен Белаид, който бе взет още в средата на декември.

"Трябва да направим избор - дали искаме само да участваме в това първенство или да се конкурираме с другите. Мисля, а и клубът го знае, че за да подобрим състава, трябва да вземем някои футболисти. Но не говоря за количество. Нямаме проблем с броя на футболистите, а с качеството. Няма смисъл да сменим едно лице с друго. Напротив. Ако ще е така, предпочитам да работя с играчите до момента, защото знаят моя начин на работа. Паузата ще ми даде възможност да работя по най-добрия начин. Паузата в други шампионати е през лятото, но тук е различно. По моите разбирания в този период или създаваш отбор, или не. Целите не се декларират, а постигат. Ако целите са много по-високи, трябва да имаш повече възможности и лостове, за да ги постигнеш. Трябва да бъда оценяван по това, което ще направим на терена.

Единственото, което искам, е ако някой бъде продаден, да привлечем друг, който е по-добър от напусналия. Преди 2 месеца съм казал в клуба какви футболисти ни трябват и на какви постове. Сигурен съм, че се работи по този въпрос. Но след като не сме взели нови, значи не сме намерили такива, които да вдигнат нивото и искат да дойдат в Левски. Знам, че е необходимо да се вложат много сериозни финансови средства, защото трябва да вземем футболисти, които играят в сегашните си отбори. А дори да имаш финансови средства, не е лесно да се вземат играчи от представителни първенства. Да ги уговориш да играят в България е доста трудно. Трябва да намерим правилните хора. Колкото по-късно дойдат, толкова по-малка възможност ще имам да работя с тях. Аз съм треньор, а не спортен директор, чиято задача е да провежда разговори с футболисти. Когато ми се предложат играчи, мога да кажа, че предпочитам един спрямо друг", обяви Роси на първата си пресконференция за годината. Днес той ще заведе "сините" на дълъг лагер в Малта. В щаба му влезе бившият международен рефер Детелин Баялцалиев, който ще му е преводач. Досега тази длъжност изпълняваше треньорът от школата Тодор Симов. Баялцалиев има опит на тази позиция, след като в началото на века бе преводач в ЦСКА на Енрико Катуци, вече покойник.

"Сините" стартираха подготовката без двамата централни защитници Холмар Ейолфсон и Димитър Пиргов.

Исландецът има ангажимент с националния отбор на родината си, а липсата на Пиргов вероятно е свързана с евентуален негов трансфер, защото договорът му изтича през лятото.

Тримата нови - Жеферсон, Жан Карлос Бланко и Роланд Алберг започнаха подготовка с ЦСКА-Сф на базата в Панчарево

ЦСКА-СФ изгони Кубемба, започна с трима нови

Мони ГЕОРГИЕВ

ЦСКА-София изгони нападателя Кевин Кубемба. Конгоанецът е разтрогнал по взаимно съгласие, а причината да напусне "Армията" са слабите му игри. Той бе взет преди година, за да се конкурира в атаката с головата машина Фернандо Каранга, но тотално се провали.

"Кубемба не успя да се наложи в състава и поради тази причина двете страни се съгласиха да прекратят трудовите си взаимоотношения. Благодарим на Кевин за професионализма и себераздаването с червената фланелка и му пожелаваме много здраве и бъдещи успехи", обявиха "червените". През есента африканецът изигра 12 шампионатни мача, но вкара само 1 гол. Преди това през пролетта той също изигра 12 мача, но не успя да се разпише. Вчера за първата тренировка треньорът Стамен Белчев изведе трима нови. Това са бразилският ляв бек Жеферсон Серкейра Телес, колумбийският нападател Жан Карлос Бланко и холандският плеймейкър Роланд Алберг.

И в Индия недоволни от нрава на Бербатов

Характерът на Димитър Бербатов бе разкрит и в Индия. Двама от съотборниците му в Керала Бластърс се оплакаха, че българинът почти не общува с тях и говори само, когато някой го попита нещо. Така се разбира, че голмайсторът на английската Висша лига за 2012 г. не се е променил. Той неведнъж е признавал, че рядко и трудно допуска някого до себе си, като в това се убедиха и новите му съотборници. Двама от тях - вратарят Суджит и нападателят Каратадаткуни, разкриха всичко пред специализирания сайт "Goal.com".

"Той обикновено казва "здрасти" и нищо друго. Освен това не общува с нас като другите чужденци в отбора. Ако му зададете въпрос, вероятно ще получите отговор. Но това е всичко, което може да измъкнете от него", сподели Каратадаткуни.

Бербатов все още не може да влезе в игрови ритъм за Керала. Той е използван като вътрешен халф от бившия треньор Рене Мюленстийн и сега от новия наставник Дейвид Джеймс. В последния мач Керала направи 1:1 с Пуна Сити у дома в Кочи, а утре гостува на Делхи Динамос в мач от IX кръг.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
21.45 Ман Сити - Бристъл
ПО РИНГ
20.30 Атлетико М - Леуда
22.30 Валенсия - Лас Палмас
ПО БНТ HD
СКИ
18.55 и 21.40 СК във Флахау (жени)
ПО Ф+
ТЕНИС
8.00 Турнир в Оуклънд (мъже)

КРАТКИ

Гълъбинов остава в Дженоа

Андрей Гълъбинов ще остане в Дженоа и през пролетния полусезон, съобщи "Гадзета дело спорт". Българският национал е със статут на резерва в клуба и бе пред напускане, но в събота се появи в игра през второто полувреме и донесе победата с 1:0 срещу Сасуоло в края на мача. Този гол е променил намерението на ръководството на Дженоа и Гълъбинов ще продължи да носи екипа на тима от Генуа. Интерес към българския таран имаше от играещите в Серия Б Палермо, Парма и Венеция, но българинът предпочита да продължи в елита.

Ботев смени бразилец с друг

Бразилският нападател Диого Кампос вече е футболист на Ботев Пловдив. Първото попълнение в "жълто-черния" тим през зимния трансферен прозорец подписа договор до края на 2019 г. 27-годишният играч е роден на 31.12.1990 г. в Миранорте. Висок е 174 см. Играл е за елитните Ботафого и Атлетико Гояненсе. Диого ще носи фланелката с №9 в Ботев. Той я наследява от сънародника си Фернандо Виана, който бе продаден.

Черно море почна с 5 нови, пусна Старокин и Сукуп

Черно море започна подготовка с група от 25 футболисти. Сред тях са 5-има нови - Мехди Фенуш, Аристот Ндунгала, Венцислав Бенгюзов, вратарят Благой Макенджиев и Кононго, който е на проби. С мъжете стартираха занимания и 9 юноши от школата на клуба. Новият старши треньор на "моряците" Илиан Илиев, няма да разчита през пролетта на Орлин Старокин и Онджей Сукуп, съобщиха от варненския клуб.

Вратарят Георги Аргилашки е първото ново попълнение на Берое за 2018 г. Той е привлечен като свободен агент, а за последно игра във Верея. Пловдивчанинът е юноша на Марица Пд и е 3-кратен шампион с Лудогорец, 2 пъти печели Суперкупата и 1 път Купата на България, но със статута на трети вратар на "орлите"

СПОРТ
ДУМА

www.duma.bg

Снимка БГНЕС

Ивелин Попов получи за трети път приза за Футболист на годината от шефа на БФС Борислав Михайлов, а помощник треньорът на Берое Косьо Мирчев взе наградата за Футболист №2 вместо нападателя Мартин Камбуров

Ивелин Попов застигна Зума

Капитанът на България посвети третия приз на майка си, няма да бяга от Спартак М

Владимир НИКОЛОВ

Ивелин Попов за трети пореден път бе избран за Футболист №1 на България. Той получи 2 пъти повече точки от втория Мартин Камбуров в анкетата, в която този път участваха 104-ма спортни журналисти от 48 медии.

Така капитанът на България и шампион на Русия със Спартак Москва се нареди сред най-успешните български футболисти. С 3-те си отличия той се изравни на третото място с легендата на Локо Пд Христо Бонев - Зума, а пред тях недостижими засега са Димитър Бербатов със 7 приза и Христо Стоичков - с 5.

Куриозното е, че атакуващият халф през годината има само един гол за националите при победата им с 1:0 над Саудитска Арабия в Лисабон, а за москвичани не се разписа нито веднъж в изиграните 31 мача във Висшата лига, за Купата на Русия и в Шампионската лига, където взе участие в 5 от 6-те мача в груповата фаза. Попето обаче доказа, че е израснал и улегнал на терена и бе в основната на знаменателните победи в световните квалификации над Холандия (2:0) и Швеция (3:2), макар че и в петте двубоя през 2017 г. не вкара гол.

"Много съм горд, че получавам отново тази награда. Щастлив съм и благодаря на хората, които са гласували за мен. Наградата я посвещавам на майка ми. Изправих се с една легенда като Христо Бонев и мога да бъда единствено доволен от този факт. Очаквах, че ще спечеля наградата до октомври-ноември, след това имаше спад и не играех много често. Но наградата е целогодишна. Има много конкуренция, никой не знаеше до последно кой ще спечели. Като цяло обаче всички индивидуални награди бих ги заменил за едно световно първенство", призна трикратният победител, който получи наградата от президента на БФС Борислав Михайлов на церемония в Централния военен клуб.

Той не пропусна за пореден път да обяви подкрепата си за шефа на футбола. "Пожелавам си да съм здрав и да имаме повече победи с националния отбор. Конгресът за президент на БФС е важен за играчите, защото трябва да знаем какво се случва с базите. Към мен никой не се е обръщал за трансфер в Удинезе, може би е само между двата клуба. Предпочитам обаче да остана в Русия", завърши Попето.

За 22-и път през последните 27 години футболист, който играе в чужбина, бе отличен за №1 в България. Хегемонията на легионерите са нарушили само Александър Александров - Кривия (Левски) през 1999 г., Георги Иванов-Гонзо (Левски) през 2000 и 2001 г., Георги Миланов (Литекс) през 2012 г. и Владислав Стоянов (Лудогорец) през 2014 г.

"Футболистка на годината" пък за втори пореден път стана Евдокия Попадинова. През лятото на 2016 г. родената в Хаджидимово Евдокия замина зад Океана и заигра за Рейсърс - отбора на Северозападния университет в Охайо, където учи спортен мениджмънт. През 2017 г. тя бе избрана в идеалния отбор в Америка. Има 20 гола и 16 асистенции.

Наставникът на казахстанския Астана Станимир Стоилов получи признанието за най-добър треньор.

Националният отбор за юноши до 19 години получи приза „Надежда за бъдещето", присъждан от Българската асоциация на спортните журналисти. Селекцията на Ангел Стойков се класира сред най-силните 8 отбора в Европа и участва на шампионата на Стария континент в Грузия. „Тази награда означава много за мен. От сърце желая на тези момчета да спечелят наградите, които са спечелили хората на първия ред пред мен", заяви селекционерът Ангел Стойков, гледайки към Борислав Михайлов, Краси Балъков, Йордан Лечков и Емо Костадинов.

ЦСКА-Сф изгони Кубемба, взе 3-ма

Стр. 23

ПРИЗЬОРИТЕ ОТ 57-АТА АНКЕТА „ФУТБОЛИСТ НА ГОДИНАТА 2017"

1. Ивелин Попов (Спартак М) 228 т.
2. Мартин Камбуров (Берое, Локо Пд) 124
3. Тодор Неделев (Ботев Пд) 48

"Треньор на годината"

1. Станимир Стоилов (Астана, Каз) 272
2. Николай Киров (Ботев Пд) 118
3. Стамен Белчев (ЦСКА-Сф) 71

Най-добрите в Първа лига

Най-добър вратар

1. Божидар Митрев (Левски) 44
2. Благой Макенджиев (Пирин) 26
3. Ренан дос Сантос (Лудогорец) 18

Най-добър защитник

1. Давид Яблонски (Левски) 60
2. Николай Бодуров (ЦСКА-Сф) 24
3. Антон Недялков (ЦСКА-Сф) 13

Най-добър полузащитник

1. Марселиньо (Лудогорец) 37
2. Тодор Неделев (Ботев Пд) 27
3. Лъчезар Балтанов (Ботев Пд) 12

Най-добър нападател

1. Фернандо Каранга (ЦСКА-Сф) 73
2. Мартин Камбуров (Локо Пд, Берое) 24
3. Джоди Лукоки (Лудогорец), Кирил Десподов (ЦСКА-Сф) и Клаудиу Кешерю (Лудогорец) – по 2

Най-добър чужденец

1. Фернандо Каранга (ЦСКА-Сф) 55
2. Марселиньо (Лудогорец) 17
3. Вандерсон (Лудогорец) 13

Най-прогресиращ млад играч

1. Кирил Десподов (ЦСКА) 40
2. Петко Христов (Фиорентина, Славия) 33
3. Андреа Христов (Славия) 12

Най-добра футболистка

1. Евдокия Попадинова
2. Вени Дона Сърбинска
3. Велина Кошулева, Тея Пенкова и Симона Петкова

Специални награди

Фондация „Димитър Бербатов" със специална награда за „Развитие на футбола и обществото"

Мартин Камбуров с приза „Лъвско сърце – Трифон Иванов"

Етър с награда „Футболно възраждане"

„Надежда за бъдещето" - националите до 19 г. на Ангел Стойков

ГРИШО С ПОБЕДА И ЗАГУБА В СИДНИ

Григор Димитров записа победа и загуба на демо турнира в Сидни. На сингъл най-добрият ни тенисист срази бившия №1 в света и любимец на домакините Лейтън Хюит с 4:1, 4:2, а на двойки Хюит взе реванш срещу българина. Той заедно с новата звезда на Австралия Ник Кириос сломи Гришо и Саша Зверев с 4:1, 2:4, (5:3). Българинът и германецът съставляваха Отбора на света, а австралийците представляваха домакините. Българо-германското дуо обаче излезе победител в надпреварата, след като в другия мач на сингъл Зверев изпрати Кириос с 4:3, 1:4, (5:1).

"Хюит си е толкова добър, колкото преди да сложи край на кариерата си", похвали го световният №3. 36-годишният австралиец приключи с тениса през лятото на 2016 г., но миналата седмица се включи на двойки в Бризбейн, където на старта бе елиминиран именно от Гришо. "Много забавно беше. Григор все пак спечели финалите в Лондон, така че се опитах да му окажа някаква съпротива", призна Хюит, след като успя да измъкне 3 гейма от хасковлията. С демо срещите официално беше открит турнирът в Сидни, който е последният подгряващ преди "Аустрелиън оупън", започващ в понеделник в Мелбърн. В него Димитров ще бъде поставен в основната схема под №3.

Везенков носи успех на Барселона

Александър Везенков забива в коша на Бетис за победата на Барселона с 89:82

Александър Везенков бе най-резултатен за победата на Барселона над домакина Бетис с 89:82 в XV кръг от испанското първенство. Българското тежко крило се отличи със 17 т. за 22 минути на паркета, като добави 3 борби, 2 асистенции и 1 отнета топка. Това беше и пети пореден успех за каталунците, с който те излязоха от кризата през есента. С него Барса се изкачи на второ място с 11 победи и 4 загуби, а лидер е Реал М с 13-1. "Обстановката бе нетипична, в залата бе по-студено от обикновено. Доминирахме през почти целия двубой и се потрудихме, за да си осигурим тази победа. Предстоят ни много мачове. Гостуваме в Атина на отбор, който все още няма загуба у дома. Панатинайкос е тежък съперник", обяви той.